

JAARVERSLAG 1999

BIBLIOTHEEK WAGENINGEN UR

**Bibliotheek Wageningen UR
Gen. Foulkesweg 19
Postbus 9100
6700 HA Wageningen
tel. 0317 484440, fax 0317 484761
e-mail de.helpdesk@pd.bib.wau.nl
URL www.agralin.nl**

62213 - 1999

Samenstelling: M. van Berkum, J.W.P. van Keeken en H. Slijkhuis

INHOUD

5 - Woord vooraf

6 - 1999 in het kort

7 - Missie en werkvelden

8 - Strategisch plan 2000-2003

9 - Organisatieschema Bibliotheek Wageningen UR

10 - Bibliotheken

- 10 - Bibliotheekconcentraties
- 11 - Bibliotheekbeheer
- 11 - Bibliotheek en personeel
- 12 - Nieuwe ontwikkelingen

13 - Producten en diensten

- 13 - Centrale Landbouw Catalogus
- 14 - Documentatie
- 17 - Literatuuronderzoek
- 18 - Documentleverantie
- 18 - Cursussen
- 19 - AGRALIN website
- 22 - Green City Wageningen (GCW)
- 23 - CD-ROM productie
- 23 - Programmatuur

25 - Samenwerking en projecten

- 25 - Consultancy
- 26 - KUS-ALICE projecten
- 27 - Overige projecten

30 - Gebruikersactiviteiten

- 30 - Gebruikersonderzoek

33 - Stichting Vrienden

34 - Bibliotheek Wageningen UR in cijfers

44 - Publicaties en voordrachten

46 - Bibliotheken in het Netwerk Landbouwkundige Informatie

50 - Lijst van afkortingen

WOORD VOORAF

In 1999 nam Jacques Schippers afscheid als bibliothecaris van Wageningen Universiteit en als directeur van Pudoc-DLO. Sinds zijn aantreden in 1983 was er een personele unie van de directies van beide organisaties. Drs Schippers werd nog langs de koninklijke weg benoemd, namelijk bij Koninklijk Besluit dd. 28 juni 1983 houdende de benoeming per 1 september 1983. Schippers kreeg de opdracht een wetenschappelijk informatiecentrum uit Bibliotheek LH en Pudoc-DLO te vormen en een netwerk van landbouwbibliotheken. Hij is erin geslaagd een vooraanstaand, modern centrum van hoge kwaliteit vorm te geven met een internationale naam, zeer toegankelijk met wereldwijde toegangen. Dit gebeurde in een tijd dat de grens WU-DLO moeilijk was te passeren en het beoogde integratieproces was zeker geen sinicure. Wij zijn hem zeer erkentelijk voor de betekenis die hij in het bijzonder voor Bibliotheek Wageningen UR had.

Bibliotheek Wageningen UR is de nieuwe naam voor Bibliotheek WU/Pudoc-DLO. De nieuwe naam toont dat wij ons zien als één geïntegreerde organisatie die werkt vanuit en voor geheel Wageningen UR en vanuit die totaliteit haar diensten verleent aan al haar klanten, ook buiten Wageningen UR.

De klanten van Bibliotheek Wageningen UR worden op de traditionele wijze bediend, maar de elektronische weg wordt ook zeer intensief bewandeld: interne bibliotheekprocessen zijn reeds geruime tijd op de elektronische leest geschoeid en ook de publieke dienstverlening gaat dezelfde weg. Veel aandacht gaat dus uit naar voorlichting en cursussen voor studenten, docenten en onderzoekers om het hoge tempo waarin ICT de bibliotheekvernieuwingen opstuwt door te geven.

Kortom, de elektronische bibliotheek staat! Een belangrijk deel van de tijdschriftabonnementen, nu reeds 20%, wordt full text op alle werkplekken aangeboden. Dit percentage zal zeer spoedig verdubbelen.

Nieuwe elektronische mogelijkheden van Internet, e-publishing en e-archiving worden benut en verbreden de diensten van Bibliotheek Wageningen UR.

Een uitgebreid gebruikersonderzoek heeft geleerd dat zeer vele klanten tevreden of zeer tevreden zijn over de diensten en de dienstverlening. Suggesties voor verbeteringen worden opgepakt en doorgevoerd.

Er is veelal weinig tijd stil te staan bij de resultaten van de in gang gezette ontwikkelingen, behalve tijdens het schrijven van dit jaarverslag. Wij hopen dat u de tijd vindt of neemt het jaarverslag te lezen of elektronisch op onze website www.agralin.nl door te bladeren (browsen). Reacties zijn van harte welkom.

Drs R.S. Kuindersma,
Waarnemend bibliothecaris
Wageningen UR

1999 IN HET KORT

- onze organisatie heeft een nieuwe naam: Bibliotheek Wageningen UR
- de vertaling van de Engelstalige landbouwkundige thesaurus in het Nederlands is gestart
- het aantal elektronische tijdschriften is toegenomen tot bijna 1000
- documenten kunnen nu ook elektronisch per e-mail worden geleverd
- het thema 'De Hybride Bibliotheek' van de Netwerkdag is enthousiast ontvangen
- het artikelenbestand ARTIK is op het web te raadplegen
- de Milieumeetlat van het CLM is ook op het web beschikbaar
- bibliothecaris WU/directeur Pudoc drs. J.M.Schippers heeft afscheid genomen
- de nieuwe huisstijl van Wageningen UR is bij de Bibliotheek ingevoerd
- het gebruikersonderzoek bij Wageningen UR is afgerond
- de website van de Bibliotheek heeft een nieuw adres: www.agralin.nl
- web-toegang nu ook in Wageningse bibliotheken door introductie van Windows Based Terminals
- de nieuwe Desktop Library is geïntroduceerd
- Kwaliteit Agrarische Producten (KAP) als prototype op het web
- Agromisa als nieuwe 'guest' op de AGRALIN website
- verdergaande concentratie van collecties
- onderzoek naar wensen voor geautomatiseerde literatuurattendering is afgerond
- de 'Handreiking voor copyrights elektronische media' is beschikbaar gesteld voor docenten van WU
- een unieke samenwerking tussen Bibliotheek Wageningen UR en CR-Delta op basis van ARTIK: Veeteelt Archief
- decentrale invoer van WU-publicaties in het bestand 'WU publications'
- koppelen van full text artikelen uit ruim 600 tijdschriften aan records in ERL-bestanden
- eerste 'Wageningse' boekbeschrijving ingevoerd in de GGC
- het bestand 'Wageningen Dissertation Abstracts' is open gesteld voor gebruik
- GCW wordt de publicatie-website van Wageningen UR

MISSIE EN WERKVELDEN

De missie van Bibliotheek Wageningen Universiteit en Researchcentrum (Bibliotheek Wageningen UR) luidt:

- Bibliotheek Wageningen UR wil een toonaangevend centrum zijn voor alle informatie over en voor de agroproductie, het beheer van bodem, water en lucht en de functies van de groene ruimte
- Bibliotheek Wageningen UR is een wezenlijk onderdeel van de wetenschappelijke infrastructuur van Wageningen UR en levert een essentiële bijdrage aan de verwezenlijking van de missie en ambities van Wageningen UR
- Bibliotheek Wageningen UR is de nationale agrarische bibliotheek in Nederland. Zij verleent toegang tot de voor Nederland essentieel agrarische informatie en levert hiermee een bijdrage aan het behoud van het nationaal culturele erfgoed

Bibliotheek Wageningen UR:

- ontwikkelt collectievormingsprofielen om wetenschappelijke informatie te selecteren en aan te schaffen, zowel in documentvorm als bibliografisch, full text en factueel
- verworft licenties voor de toegang tot elders beschikbare informatiebestanden
- ontsluit informatie door te catalogiseren, te rubriceren, te klasseren en te documenteren
- stelt informatie beschikbaar aan gebruikers – van onderzoek tot onderwijs, voorlichting en praktijk – door uitlening, leveren van fotokopieën en door toegang te bieden tot elektronische informatie, hetzij vanaf eigen servers, hetzij via doorkoppeling naar externe bronnen
- organiseert en automatiseert bibliotheek-, documentatie- en informatieprocessen
- levert een bijdrage aan de inhoud, de organisatie en het beheer van de via de elektronische snelweg (Internet) beschikbaar gestelde informatiebronnen
- ontwikkelt producten die in de informatiebehoefte van een sterk en snel veranderende agrarische omgeving voorzien. Het beschikbaar stellen vindt plaats via elektronisch publiceren, toegang tot het Internet en moderne opslag- en zoekmethoden
- verzorgt cursussen gericht op het opsporen van informatie en het gebruik van moderne technologie en informatiesystemen
- doet onderzoek naar en conserveert historisch en cultureel waardevolle collecties
- geeft voorlichting over haar producten en diensten

STRATEGISCH PLAN 2000-2003

De voorbereidingen van het Strategisch Plan waren de aanleiding om in het vorige jaarverslag uitvoerig te berichten over de strategische lijnen van Bibliotheek Wageningen UR. In 1999 werd het plan door de Raad van Bestuur vastgesteld na een beoordeling door de ingestelde toetsingscommissie. Dit verslag volstaat met een korte samenvatting van de missie en de beleidslijnen.

Hoofdpijnen van de strategie

- De uitbouw van de *elektronische bibliotheek* door het Wageningen UR-breed aanbieden via de Desktop Library van bibliografische bestanden, full text bestanden en factuele databases, veelal op basis van gemeenschappelijke licenties
- Het opzetten van *Wageningen UR Publishing* door het aangaan van strategisch allianties met andere organisatorische eenheden. Bibliotheken als onderdeel van de kennisinstellingen begeven zich voor een beperkt deel op het terrein van de uitgevers, namelijk door ontsluiting en beschikbaarstelling van de publicaties en van andere wetenschappelijke informatieproducten van de eigen instelling
- Het *concentreren van bibliotheekvoorzieningen* met omvattende en samenhangende collecties afgestemd op de informatiebehoefte en locaties van de kennisseenheden met behulp van bibliotheekcommissies
- Het definiëren van een *core collectie* die de voor Wageningen UR essentiële collectie omvat (ca. 75% van de huidige WU-collectie). De aanvullende collectie is evenzeer van betekenis maar kan fluctueren met de onderzoekprogrammalijnen
- Het ontwerpen van een *duidelijke beheersstructuur* gebaseerd op een geïntegreerde Bibliotheek Wageningen UR

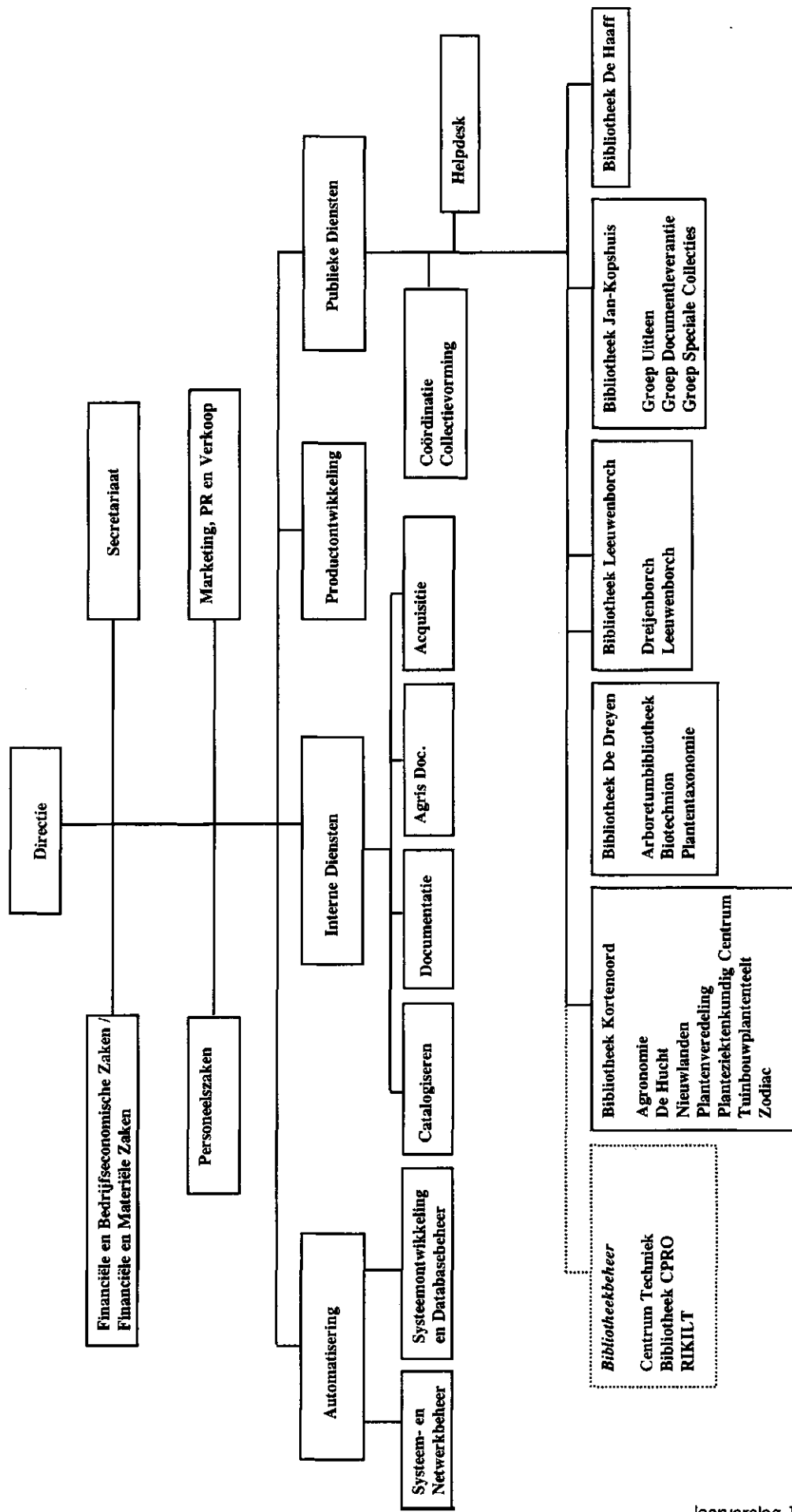
Reorganisatie

De vorming van Wageningen UR en de integratie van WU- en DLO-eenheden was de aanleiding tot een wijziging in de hoofdstructuur van Wageningen Universiteit en DLO. Binnen WU wordt een vijftal departementen gevormd, binnen DLO werd door fusies het aantal onderzoeksinstituten gereduceerd. Het voornemen is Pudoc-DLO als onderzoeksinstituut op te heffen en ook in formele zin samen te brengen met Bibliotheek WU. Naast een geïntegreerd Bestuurscentrum zou een geïntegreerd Facilitair Bedrijf worden gevormd uit facilitair werkende en ondersteunende eenheden, waaronder Bibliotheek Wageningen UR en de afdeling ICT. Waar de afdeling ICT zich richt op technologie, richt de Bibliotheek zich op de inhoudelijke aspecten van de informatievoorziening. Andere op inhoud georiënteerde eenheden zouden met de Bibliotheek kunnen samengaan. De reorganisatie heeft vertraging opgelopen, omdat het eerste plan geen goedkeuring verkreeg.

Decentralisatie

De gewijzigde hoofdstructuur vraagt van Bibliotheek Wageningen UR een nieuwe opstelling ten opzichte van de decentrale WU-departementen en DLO-instituten. Tot dusverre wordt met name bij de collectievorming intensief samengewerkt met bibliotheekcommissies. Door de ruimere bevoegdheden van de departementen en instituten zal een intensieve samenwerking plaatsvinden met de directies van deze eenheden, zowel op personeel als op financieel gebied. Vooral met het oog op de interactie met gebruikers blijven de bibliotheekcommissies even belangrijk voor de Bibliotheek. In het kader van het Strategisch Plan werd met alle WU- en DLO-directeuren/-directies overleg gevoerd om het draagvlak te onderzoeken of te verkrijgen. In grote lijnen bestaat er veel ondersteuning voor het uitgezette beleid.

Organisatieschema Bibliotheek Wageningen UR

BIBLIOTHEKEN

Bibliotheek Wageningen UR heeft alle kenmerken van een Hybride Bibliotheek. Een benaming voor bibliotheken die enerzijds gericht zijn op het beheren en beschikbaar stellen van papieren collecties, anderzijds op het opbouwen van een collectie elektronisch materiaal.

In 1999 is voortgang geboekt bij het streven van Bibliotheek Wageningen UR om kleine bibliotheken op te laten gaan in grotere bibliotheken. Concentratie van bibliotheekvoorzieningen moet er voor zorgen dat per kenniseenheid één bibliotheeklocatie wordt gerealiseerd.

De bibliotheek van de Leerstoelgroep Tuinbouwplantenteelt is in het begin van het jaar opgenomen in de bibliotheek van Agronomie (Teelt). De concentratiebibliotheek voor de omgevingswetenschappen Bibliotheek De Haaff is uitgebreid met de collecties van het Laboratorium voor Geo-informatie en Remote Sensing (GIRS) en van de leerstoelgroep Bosbouw.

Tabellen met cijfermatige informatie zijn bijeengebracht in het hoofdstuk *Bibliotheek Wageningen UR in cijfers*.

Bibliotheekconcentraties

Bibliotheek Jan-Kopshuis

De collectievorming van deze bibliotheek is aanvullend op de collectievorming van andere bibliotheken binnen Wageningen UR met als doel een zo volledig mogelijke collectie te vormen op het brede gebied van de landbouw.

Daarnaast heeft de bibliotheek een aantal bijzondere collecties in huis:

- Speciale Collecties met oude boeken en kaarten, het Documentatiecentrum TUIN en de RAF-luchtfotocollectie
- FAO-collectie met alle door de FAO (Food and Agricultural Organisation) uitgegeven publicaties
- CGIAR-collectie met alle uitgaven van de CGIAR-instituten (Consultative Group on International Agricultural Research)
- Asian Development Bank met rapporten en boeken over ontwikkelingsprojecten in Azië

De concentratiebibliotheek Jan-Kopshuis vervult een coördinerende rol voor de documentleverantie en voor het bindwerk. Ook heeft de bibliotheek een depotfunctie: bibliotheken binnen Wageningen UR kunnen materiaal afstoten naar Bibliotheek Jan-Kopshuis.

Bibliotheek Kortenoord

De volgende bibliotheken behoren tot de concentratiebibliotheek Kortenoord:

- Teelt, voor de gebieden agronomie, tuinbouwplantenteelt en ecologische landbouw
- Plantenziektenkundig Centrum met de collecties: entomologie (inclusief de bijencollectie), nematologie, diertaxonomie, fytopathologie, virologie en de IPO-collectie
- Plantenveredeling
- Zodiac, voor dierwetenschappen
- De Hucht, voor ruimtelijke planvorming en recreatie
- De Nieuwlanden, voor waterhuishouding, tropische cultuurtechniek en technologie en agrarische ontwikkeling

Bibliotheek De Dreijen

Tot deze concentratie behoren de bibliotheken:

- Biotechnion, voor biochemie, chemie, milieuwetenschappen, levensmiddelentechnologie, humane voeding, erfelijkheidsleer, humane epidemiologie, gezondheidsleer, microbiologie, moleculaire biologie, toxicologie en wiskunde
- Arboretumbibliotheek, voor de vakgebieden bosbouw, plantenfysiologie, -morfologie en -cytologie. Eind 1999 is de collectie Bosbouw verhuisd naar Bibliotheek De Haaff
- Plantentaxonomie, een collectie op plantensystematisch gebied met het accent op Afrika

Bibliotheek Leeuwenborch

Hieronder vallen twee bibliotheken:

- Leeuwenborchbibliotheek, voor agrarisch recht, agrarische bedrijfseconomie, geschiedenis, onderwijskunde, agrarische economie, ontwikkelingseconomie, bedrijfskunde, marktkunde en marktonderzoek, sociologie, ontwikkelingssociologie, vrouwenstudies, toegepaste filosofie en voorlichtingskunde

In de bibliotheek is een Europees Documentatiecentrum (EDC) met een selectie van de door de Europese Unie uitgegeven publicaties. Ook bezit de bibliotheek alle publicaties die door het Centraal Bureau voor de Statistiek zijn uitgegeven

- Dreijenborchbibliotheek, voor de gebieden huishoud- en consumentenwetenschappen, natuurbeheer en terrestrische en aquatische ecologie

Bibliotheek De Haaff

Deze concentratiebibliotheek heeft collecties van het Staring Centrum (SC) en het Instituut voor Bos- en Natuurbeheer (IBN) op het gebied van de 'groene ruimte': land, bodem, water, bos en natuur. Hieraan zijn in 1999 de collecties GIRS en Bosbouw toegevoegd. In het najaar zijn SC en IBN samengevoegd in Alterra - Research Instituut voor de Groene Ruimte.

Bibliotheekbeheer

Bibliotheek Wageningen UR beheert de volgende drie bibliotheken:

- Bibliotheek CPRO-DLO (Centrum voor Plantenveredelings- en Reproductieonderzoek) voor de gebieden plantenveredeling en reproductietechnologie met speciale aandachtsgebieden als erfelijkheidsleer, moleculaire biologie, ontwikkelingsbiologie, celbiologie, teelt en beeldanalyse
- Bibliotheek Centrum Techniek (CENTEC) op het gebied van arbeidsfysiologie, elektronica, meet- en regeltechniek, milieutechniek, diergedrag in relatie met huisvesting, bouwfysica en bedrijfsinformatiesystemen
- Bibliotheek RIKILT (Rijkskwaliteitsinstituut voor Land- en Tuinbouwprodukten) voor de gebieden veiligheid, analyse en kwaliteit van agrarische produkten

Bibliotheek en personeel

Een deel van de personeelsleden van Bibliotheek Wageningen UR behoort tot DLO en een deel tot Wageningen Universiteit. Hierdoor ontstaan verschillen in arbeidsvoorwaarden. DLO-medewerkers hadden al een 36-urige werkweek. WU-medewerkers volgden in het verslagjaar.

Er zijn voorlichtingsbijeenkomsten gehouden over beeldscherm-ergonomie. Van de personeelsleden werd verwacht dat men deze bijeenkomsten bijwoonde.

Door medewerkers op verschillende locaties is meegewerkt aan het gebruikersonderzoek, dat op pagina 30 wordt beschreven.

Nieuwe ontwikkelingen

Windows Based Terminals: de nieuwe manier van zoeken in bibliotheken!

De introductie van de Desktop Library ging samen met de ingebruikname van enige tientallen zogenaamde 'Windows Based Terminals' (WBT's). De gebruiker kan nu alle elektronische informatie doorzoeken, die de Bibliotheek via de Desktop Library aanbiedt. Het is ook mogelijk enkele belangrijke CD-ROM toepassingen (instructiepakketten en bibliografische bestanden) in de bibliotheken te raadplegen.

Verder zijn er in de bibliotheken publieks-PC's geplaatst en zijn de oude printers vervangen door moderne laserprinters.

Leeuwenborchbibliotheek: blijft zaterdags open!

Naast de openingstijden op werkdagen van 9.00-17.00 uur en van maandag t/m donderdag van 19.00-22.30 uur, is deze bibliotheek ook op zaterdag van 10.00-15.00 uur voor het publiek toegankelijk. De avond- en de zaterdagopenstelling geldt voor de maanden oktober tot en met juni. De zaterdagopenstelling is gefinancierd tot eind 2000.

Leeuwenborchbibliotheek: aanzet tot nieuw plaatsingssysteem!

De Leeuwenborchbibliotheek bezit vele collecties en bijna iedere collectie heeft een eigen plaatsingssysteem. Gebruikersonderzoeken tonen aan dat de klant dit niet gebruiksvriendelijk vindt. Studenten van de IDM-opleiding van Hogeschool IJsseland hebben een studie verricht naar een eenduidig plaatsingssysteem voor deze bibliotheek. Volgens de studenten is De Nederlandse Basisclassificatie het meest geschikt. De bruikbaarheid wordt onderzocht.

Bibliotheek Zodiac: betere werkomstandigheden!

De bibliotheek Zodiac heeft een ingrijpende verbouwing ondergaan. Het bibliotheekpersoneel heeft eigen werkruimtes gekregen, de tijdschriftenleeszaal is verplaatst en er is een nieuwe uitleenbalie gekomen. Door deze interne verhuizing zijn betere werkplekken voor de gebruikers gecreëerd.

PRODUCTEN EN DIENSTEN

Bibliotheek Wageningen UR ontwikkelt informatieproducten en -diensten op het brede aandachtsgebied van landbouwwetenschappen. Een aantal is alleen beschikbaar voor studenten en medewerkers van Wageningen UR. De Bibliotheek sluit hiervoor licenties af. Andere producten zijn ook beschikbaar voor instellingen buiten Wageningen UR. Dit jaarverslag maakt geen onderscheid tussen deze producten.

De Centrale Landbouw Catalogus (CLC) vormt de kern van de dienstverlening. Daarnaast is Bibliotheek Wageningen UR actief in documentatie, literatuuronderzoek en het verzorgen van cursussen. Binnen haar werkvelden schenkt de Bibliotheek veel aandacht aan de mogelijkheden van Internet, bijv. de ontwikkeling van de digitale bibliotheek (Desktop Library) en elektronisch publiceren.

Tabellen met cijfermatige informatie zijn opgenomen in het hoofdstuk *Bibliotheek Wageningen UR in cijfers*.

Centrale Landbouw Catalogus (CLC)

Bibliotheek Wageningen UR ontwikkelt en beheert de Centrale Landbouw Catalogus. De CLC vormt de basis voor een aantal bibliotheekactiviteiten. Monografieën en periodieken van WU, DLO, Proefstations en ruim 60 andere instellingen met een collectie op het brede aandachtsgebied van de landbouw, natuurbeheer en visserij zijn in de CLC opgenomen. Een overzicht van deze instellingen is opgenomen achterin dit jaarverslag.

Voor WU en een aantal andere instellingen wordt het catalogiseren voor de CLC verzorgd door Bibliotheek Wageningen UR. De overige bibliotheken catalogiseren de monografieën volgens afspraken. Periodieken worden uitsluitend gecatalogiseerd door Bibliotheek Wageningen UR. De Centrale Landbouw Catalogus is op de AGRALIN website beschikbaar in de Desktop Library: URL <http://www.agralin.nl/desktop>

Collectievorming

Voor een beter beheer van de tijdschriftencollectie is een tijdschriftmanagement-informatiesysteem ontwikkeld, dat gegevens uit verschillende bestanden, zoals titelgegevens, prijs en gebruik, samenvoegt.

Acquisitie

Het bestelproces van boeken en tijdschriften is versneld. In plaats van wekelijks wordt nu dagelijks besteld.

Catalogiseren

Een nieuwe ontwikkeling is het catalogiseren van elektronische publicaties in de CLC. Het onderzoek in 1998 heeft een module opgeleverd waarmee elektronische publicaties in de CLC worden opgenomen.

In het project NCC/GGC is een web-georiënteerde manier van invoeren ontwikkeld waarmee titelbeschrijvingen worden ingevoerd in de GGC (Gemeenschappelijke Geautomatiseerde Catalogus). Gegevens die in de CLC worden opgenomen, zijn ontleend aan de GGC.

Vervolgens is een planning gemaakt voor een 'matching & merging'-test.

In AGRALIN deelnemende bibliotheken die zelf catalogiseren kunnen ook werken met een web-georiënteerde invoermodule voor AGRALIN.

Zoeken met trefwoorden

De in de CLC beschreven publicaties worden ontsloten met trefwoorden. Het gebruikte trefwoordensysteem heeft de Engelstalige internationale landbouwkundige thesaurus van CAB International als basis. In 1999 is begonnen met de vertaling van deze thesaurus in het Nederlands, een project dat inmiddels in een afrondende fase is gekomen. Het resultaat geeft de gebruiker de keuze tussen zoeken met Nederlandse of met Engelse trefwoorden. Deze ontwikkeling wordt ook doorgevoerd bij de andere door Bibliotheek Wageningen UR ontwikkelde bibliografische bestanden.

Speciale Collecties

Bibliotheek Wageningen UR beheert een aanzienlijke collectie oude, zeldzame en waardevolle boeken, tijdschriften, kaarten en fotocollecties. Daarnaast is beschikbaar het Documentatiecentrum TUIN (Tuin- en landschapsarchitectuur in Nederland) en de bekende RAF luchtfotocollectie.

Nieuw verkregen collecties zijn:

- een collectie glasdia's en -negatieven (ca. 5300 stuks) van tropisch plantmateriaal en veldsituaties voornamelijk van Nederlands Indië uit de jaren 1900-1940, afkomstig van de Sectie Tropische Plantenteelt (WU), in 1992 overgedragen aan het Koninklijk Instituut voor de Tropen (KIT)
- een aanvulling op de Collectie Wim Boer (Documentatiecentrum TUIN)
- een aanvulling op de Collectie Hein Otto (Documentatiecentrum TUIN) van Holland Railconsult

Documentatie

Bibliotheek Wageningen UR ontwikkelt een aantal bibliografische bestanden in eigen beheer of levert een bijdrage aan bestanden die elders worden beheerd:

Landbouwkundige artikelenbestand ARTIK

ARTIK is een bestand met beschrijvingen van artikelen uit ruim 120 vakbladen voor:

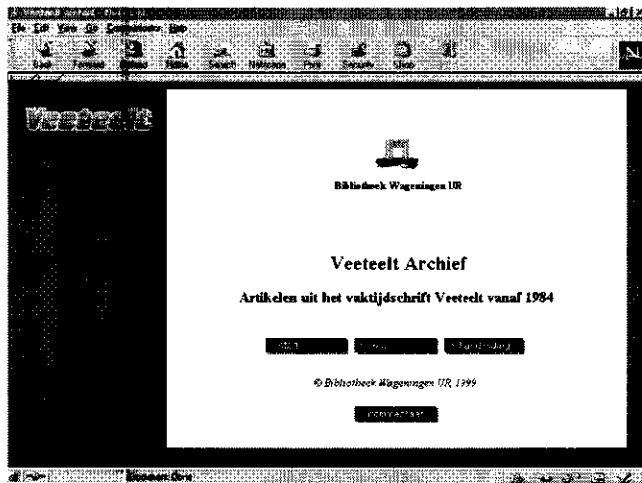
- landbouw
- veeteelt
- milieu
- tuinbouw
- groene ruimte
- bodem
- voeding

Deze selectie is tot stand gekomen op basis van een in 1998 uitgevoerd marktonderzoek. De nadruk is gelegd op Nederlandstalige vakbladen en op vaktijdschriften die niet beschreven

worden in andere bibliografische databases zoals CAB, AGRIS en AGRICOLA. In 1999 is ARTIK beschikbaar gekomen op de AGRALIN website.

Het bestand zal in de toekomst doorzoekbaar zijn met behulp van een Nederlandstalige thesaurus. Om nu al een gebruikersvriendelijke onderwerpsontsluiting met Nederlandstalige zoektermen aan te kunnen bieden is een aangepaste zoekmodule ontwikkeld. Met deze module worden Nederlandse zoektermen, via een keuze uit relevante omschrijvingen, vertaald naar Engelstalige trefwoorden waarmee in het ARTIK-bestand kan worden gezocht. Ook is het mogelijk om, naast de al bestaande zoekingen op titel, auteur, jaar en taal, te zoeken op woorden die in het abstract voorkomen, en te zoeken op woorden die in de basic index (titelwoorden + thesaurustermen + abstractwoorden) voorkomen.

URL <http://www.agralin.nl/artik>

Veeteelt Archief

Nadat ARTIK op Internet beschikbaar kwam, werd door de redactie van het tijdschrift Veeteelt contact gezocht met de Bibliotheek om een elektronisch archief met bibliografische informatie van de artikelen in Veeteelt te ontwikkelen. Dit heeft geleid tot het Veeteelt Archief, een verzameling beschrijvingen van artikelen die vanaf 1984 zijn gepubliceerd en zijn ontleend aan ARTIK. Via de website van de veeverbeteringsorganisatie CR Delta, de uitgever van Veeteelt, worden geïnteresseerden doorgekoppeld naar het Veeteelt Archief.

URL <http://www.agralin.nl/veeteelt>

Artikelenbestand HUISHO

HUISHO is een artikelenbestand over en voor Huishoud- en Consumentenwetenschappen. Op de AGRALIN website is het bestand beschikbaar onder de naam HOME ECONOMICS. Het bestand bevat beschrijvingen van artikelen uit wetenschappelijke en praktijkgerichte tijdschriften en vormt een unieke verzameling literatuur op het vakgebied.

URL <http://www.agralin.nl/huisho>

Artikelenbestand Vrouwenstudies in de Landbouw (VROUW)

In het bestand VROUW (GENDER op de AGRALIN website) zijn artikelen opgenomen uit wetenschappelijke tijdschriften en hoofdstukken uit readers en boeken. Het onderwerp is vooral de positie van vrouwen in rurale en agrarische samenlevingen, hoofdzakelijk in Nederland, West-Europa en ontwikkelingslanden. De documentatie voor het bestand is per 1 oktober 1998 beëindigd.

URL <http://www.agralin.nl/gsia>

Hydrotheek

De Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer (STOWA) stimuleert onderzoek op haar aandachtsgebieden. De resultaten van dit onderzoek worden bijeen gebracht in de Hydrotheek, een bestand van Nederlandse publicaties met vooral resultaten van onderzoek over hydrologie, waterhuishouding en afvalwaterzuivering.

De activiteiten voor dit bestand - selecteren, beschrijven, ontsluiten, bewaren, uitleen en aanbieden via de AGRALIN website - worden uitgevoerd door Bibliotheek Wageningen UR.

De Hydrotheek wordt ook jaarlijks uitgebracht in gedrukte vorm.

Alle in de Hydrotheek beschreven publicaties zijn beschikbaar in één van de vestigingen van Bibliotheek Wageningen UR.

URL <http://www.agralin.nl/hydrotheek>

Land-Soil-Water

Dit bestand geeft beschrijvingen van artikelen uit tijdschriften en congresverslagen en hoofdstukken uit boeken op de volgende gebieden:

- Land: recreatie, verkeer, historische geografie, landschapsecologie, -bouw en -inrichting
- Bodem: bodeminventarisaties, remote sensing, GIS, bodemgebruik, -bescherming en geomorfologie
- Water: hydrologie, kwalitatief en kwantitatief waterbeheer
- Ecologie
- Bosbouw

De publicaties zijn aanwezig in de bibliotheken De Haaff, De Hucht en De Nieuwlanden.

URL <http://www.agralin.nl/lsw>

Nederlandse Onderzoek Databank (NOD)

De NOD bevat gegevens over lopende onderzoeksprojecten, onderzoekers, en onderzoeksinstellingen voor wetenschappers, kennisintensieve bedrijven, de informatie-industrie en het brede publiek. De NOD vergemakkelijkt het plannen van onderzoek en voorkomt duplicering van onderzoek.

De NOD, die wordt geëxploiteerd en gecoördineerd door NIWI, bevat drie soorten informatie in het Nederlands en Engels:

- beschrijvingen van ruim 40.000 onderzoeksprojecten in Nederland en Vlaanderen
- een expertise-bestand met circa 7.300 namen, leeropdrachten en werkadressen van Nederlandse experts. Bij een snel groeiend aantal namen van experts (ruim 1.800) is in trefwoorden tevens de beschikbare expertise vermeld
- namen en adressen van Nederlandse onderzoeksinstellingen (6.500 records); bij 700 records is een uitgebreide beschrijving van het instituut opgenomen

De NOD biedt daarnaast toegang tot Engelstalige informatie over onderzoek in Groot-Brittannië en Europa:

- CRIB: circa 60.000 onderzoeksprojecten uit Groot-Brittannië
- CORDIS: circa 8.000 door de Europese Unie gefinancierde onderzoeksprojecten.

De NOD wordt gemaakt door:

- NIWI - Maatschappijwetenschappen, geesteswetenschappen, biomedische wetenschappen en natuurwetenschappen
- Bibliotheek TU-Delft - Techniek en milieu
- Bibliotheek Wageningen UR - Landbouw, agrarische technologie, voeding, diergeneeskunde en natuuronderzoek

Aan het eind van het jaar bedroeg het aantal geregistreerde onderzoeksprojecten 5.500. Het aandeel van Bibliotheek Wageningen UR in de NOD is 20%.

De landbouwinstellingen behorend bij het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij hebben via AGRALIN gratis toegang tot de NOD. De NOD is bereikbaar via AGRALIN of via het Internet. URL <http://www.niwi.knaw.nl/nod.htm>

AGRIS

De FAO ontwikkelt en beheert het wetenschappelijk landbouwkundige bestand AGRIS met publicaties die in de deelnemende landen (ruim 130) worden uitgegeven. De invoer van de gegevens vindt vooral plaats via invoercentra per deelnemend land. Bibliotheek Wageningen UR functioneert als AGRIS-invoercentrum voor Nederland. Deze invoer betreft in Nederland gepubliceerde wetenschappelijke agrarische literatuur die voor het buitenland van belang is.

Vanaf 1998 is meer aandacht besteed aan de ontsluiting van grijze literatuur (rapporten, dissertaties, proceedings e.d.). De verhouding wit:grijs ging van 88:12 naar 76:24. Er is een begin gemaakt met het koppelen van de beschrijvingen aan full text elektronische documenten en websites. Eveneens zijn de mogelijkheden onderzocht om full text elektronische documenten aan te leveren. Met dit doel werd een projectplan ingediend bij de Begeleidingscommissie voor AGRIS bij het Ministerie van LNV.

Literatuuronderzoek

Onder literatuuronderzoek wordt verstaan:

- retrospectief literatuuronderzoek
- geautomatiseerde literatuurattendering (SDI)
- aanwinstenlijsten
- attenderingsbulletins

Retrospectief literatuuronderzoek

Dit literatuuronderzoek wordt op aanvraag uitgevoerd door gespecialiseerde vakreferenten. De opdrachten voor literatuuronderzoek nemen af. Deze trend is al jaren zichtbaar en niet uniek voor Bibliotheek Wageningen UR. De reden is het steeds gemakkelijker beschikbaar komen van elektronische bibliografische bronnen op de werkplek van de gebruiker.

Voor de onderzoekers van Wageningen UR zijn de belangrijke bibliografische wetenschappelijke bestanden op de werkplek beschikbaar via de Electronic Reference Library (ERL-service) met naar keuze WinSpis of WebSpis als zoekstelsel (zie ook AGRALIN website met de Desktop Library).

Onderzoekers voeren via de Desktop Library veel literatuuronderzoek zelf uit. Vakreferenten specialiseren zich op literatuuronderzoek in specifieke en specialistische bestanden die niet in de Desktop Library beschikbaar zijn.

Geautomatiseerde literatuurattendering (SDI)

De literatuurattendering levert opdrachtgevers periodiek de resultaten uit één of meer bestanden op basis van een eigen zoekprofiel. De resultaten worden op papier en in toenemende mate op diskette geleverd. Het aantal literatuurattenderingen neemt ook af. De oorzaak is dezelfde als bij retrospectief literatuuronderzoek.

In het verslagjaar is een landelijk marktonderzoek uitgevoerd bij Wageningen UR instellingen en het bedrijfsleven om na te gaan:

- of er een markt is voor een attenderingsservice?
- hoe groot die markt is?
- welke informatie men in die service wenst?
- in welke vorm en met welke frequentie de resultaten beschikbaar moeten komen?

De resultaten uit het onderzoek worden gebruikt om de huidige SDI-service van Bibliotheek Wageningen UR aan te passen aan de wensen van de markt.

Aanwinstenlijsten

Door een aantal bibliotheken binnen Wageningen UR wordt gratis per e-mail aanwinstenlijsten verzonden naar belangstellenden; veelal Wageningse onderzoekers. Deze aanwinstenlijsten zijn een vorm van attendering op nieuwe monografieën in de Centrale Landbouw Catalogus. De gebruikers hebben geen invloed op de selectie voor de aanwinstenlijst; er wordt met één vast profiel per bibliotheek gewerkt.

Attenderingsbulletins

Een andere vorm van attendering is het gedrukte attenderingsbulletin. In het verslagjaar zijn de twee nog op papier uitgegeven bulletins, ABSTRECO en DRAiN, beëindigd

Documentleverantie

De documentleverantie is een belangrijke activiteit van de Bibliotheek. Het proces van documentleverantie krijgt veel aandacht omdat de technologische ontwikkelingen de leverantie steeds gemakkelijker, efficiënter en sneller laten verlopen.

Elektronische documentleverantie

De Bibliotheek nam deel aan twee landelijke projecten voor elektronische documentleverantie: 'ElectroDoc' en 'IBL in de digitale bibliotheek'.

Het project 'ElectroDoc' is al in 1998 gestart met zes universiteitsbibliotheken en Pica. Eindgebruikers van deze instellingen kunnen bij het indienen van de aanvragen aangeven of zij het artikel op hun e-mail adres willen ontvangen. De artikelen worden gescand en als TIFF-file verzonden. Bij Bibliotheek Jan-Kopshuis is hiervoor een scanstation geïnstalleerd.

Het project 'IBL in de digitale bibliotheek' betreft het leveren direct uit het elektronisch tijdschrift aan eindgebruikers van de UKB-bibliotheken.

Daarnaast wordt door de Bibliotheek gewerkt aan standaardisatie van elektronische documentleverantie naast de leverantie van fotokopieën. Bibliotheek TU Delft heeft daarvoor een Quick Scan uitgevoerd naar de mogelijkheden van implementatie van de door hen ontwikkelde software DocUTrans. Deze software omvat het hele proces van documentleverantie waardoor het IBL-proces, op alle locaties, efficiënter kan verlopen. Tijdens de QuickScan werd gekeken naar de organisatie van het IBL. De conclusie is positief. Afhankelijk van beschikbare middelen kan in 2000 op diverse locaties van de Bibliotheek met elektronische documentleverantie worden gestart.

Opvragen via de Desktop Library

In Bibliotheek Jan-Kopshuis worden jaarlijks ruim 14.000 maal publicaties uit het gesloten magazijn opgevraagd. Om dit proces efficiënter te laten verlopen is in de Desktop Library een opvraagmodule opgenomen. Het gebruik van de oude baliebriefjes is hiermee verleden tijd.

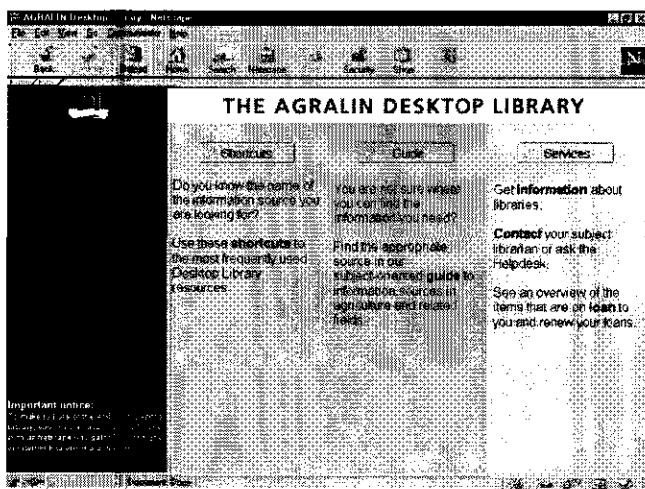
Cursussen

Bibliotheek Wageningen UR organiseert cursussen voor studenten en medewerkers van Wageningen UR en andere belangstellenden. Het cursusaanbod wordt voortdurend aangepast aan de wensen van de gebruikers. In het verslagjaar zijn enkele cursussen in opzet gewijzigd en zijn nieuwe cursussen toegevoegd:

- Winspurs
- CARDBOX onder Windows
- Introduction literature retrieval
- Internet voor beginners
- HTML
- Internet op maat
- XML
- Beter zoeken op Internet: zoekmachines, agents en bots
- Werken met Endnote
- Maken en wijzigen van webpagina's voor beginners

AGRALIN website

De AGRALIN website vormt de toegang tot wetenschappelijk landbouwkundige informatie in Nederland. De website is in het verslagjaar ingrijpend gewijzigd. De bekende WAU Virtual Library werd op 31 maart vervangen door de Desktop Library. De Desktop Library is ontwikkeld met steun van KUS.

Desktop Library

In de Desktop Library is gekozen voor een eenvoudig, duidelijk concept met drie ingangen:

- *Shortcuts* voor gebruikers die de bron kennen en deze snel willen vinden. Shortcuts biedt rechtstreeks toegang tot bibliografische bestanden, elektronische tijdschriften en geselecteerde websites
- *Guide* voor gebruikers die op weg moeten worden geholpen. Het belangrijkste onderdeel is de onderwerpsgerichte gids van bibliografische bestanden
- *Services* met gegevens over het dienstenpakket van Bibliotheek Wageningen UR

De basis van de Desktop Library wordt gevormd door de Centrale Landbouw Catalogus, de bibliografieën en de elektronische tijdschriften. In de Desktop Library is het mogelijk veel 'door te klikken': vanuit CAB Abstracts naar de Centrale Landbouw Catalogus bijvoorbeeld en vanuit de Centrale Landbouw Catalogus naar elektronische tijdschriften of naar informatie over de bibliotheek waar het boek of het tijdschrift aanwezig is. Vanwege beperkingen in licenties is niet alle informatie beschikbaar voor iedereen, maar het streven is erop gericht voor studenten en medewerkers van Wageningen UR het integrale informatie-aanbod toegankelijk te maken.

Bibliografieën

Op het gebied van secundaire informatie (de bibliografieën) is de ontwikkeling al enige tijd gestabiliseerd. Vrijwel alle bibliografische bestanden op het gebied van de landbouw zijn in elektronische vorm beschikbaar. Als gevolg daarvan is een bibliografie, die alleen in papieren vorm toegankelijk is, een zeldzaamheid geworden in de bibliotheken van Wageningen UR. In 1999 is een aantal bestanden van Cambridge Scientific Abstracts toegevoegd aan de elektronische collectie (o.a. Ecology Abstracts, Entomology Abstracts). Tevens is van deze uitgever Environmental Routenet in abonnement genomen. Een aantal bestanden dat uitsluitend stand-alone of via aparte inlogschermen kon worden gebruikt, is in 1999 een integraal onderdeel geworden van de Desktop Library. Dit geldt onder meer voor Statline, De Juridische Bibliotheek en Chemical Abstracts.

Elektronische tijdschriften

Het aantal tijdschriften dat fulltext online wordt aangeboden binnen Wageningen UR is verdubbeld tot bijna 1.000. Steeds meer uitgevers brengen hun uitgaven in elektronisch vorm op de markt. Bibliotheek Wageningen UR maakt een keuze uit het grote aanbod, waarbij het een belangrijke rol speelt hoeveel er extra moet worden betaald voor de elektronische versie. Bibliotheek Wageningen UR is nog terughoudend met het volledig laten vervallen van de gedrukte versies ten gunste van de on-line versies, omdat dit vaak niet in het belang is van een belangrijk deel van de gebruikersgroep, dat nog de voorkeur geeft aan papier. Bovendien is er nog onvoldoende duidelijkheid omtrent de beschikbaarheid van elektronische tijdschriften op de lange termijn (archivering). Tevens leggen de uitgevers nogal wat beperkingen op voor documentleverantie uit elektronische uitgaven.

Ten behoeve van een uniform aanbod van elektronische tijdschriften binnen de Desktop Library zijn zoveel mogelijk elektronische titels van verschillende uitgevers in Swetsnet ondergebracht. Er is een start gemaakt met de directe koppeling van bibliografische records aan full-text artikelen.

Instellingen buiten Wageningen UR kunnen ook gebruik maken van bestanden binnen de ERL-service via Wageningen@ccess, het samenwerkingsverband tussen Bibliotheek Wageningen UR en Nedbook. Voor deze service worden aparte contracten afgesloten.

Products

In dit onderdeel van de AGRALIN website wordt een aantal bestanden aangeboden. Sommige bestanden zijn gratis te gebruiken, in andere bestanden kan gezocht worden op basis van zoekcontracten.

- ARTIK (zie ook bij Documentatie)

Het gebruik van dit landbouwkundig artikelenbestand is sterk toegenomen en zal ook met de Nederlandstalige thesaurus beschikbaar komen. URL <http://www.agralin.nl/artik>

- **KAP (Kwaliteit Agrarische Producten)**

De demo-versie van KAP van RIKILT-DLO is uitgebreid tot 5 productgroepen en werd volledig operationeel.

URL <http://www.agralin.nl/kap>

- **GBK (Gewasbeschermingskennisbank)**

De toegang tot de GBK wordt geregeld met zoekcontracten. De combinatie van de GBK met de Bestrijdingsmiddelendatabank van het CTB geeft een unieke toegang tot de belangrijke informatie over bestrijdingsmiddelen in Nederland. De CTB-databank is ook op de AGRALIN website -gratis- beschikbaar. Zowel in de GBK als in de CTB-databank worden maandelijks nieuwe gegevens ingevoerd. Dit is van belang omdat er regelmatig wijzigingen kunnen optreden in de (wettelijke informatie in de) toelatingsbesluiten van de gewasbeschermingsmiddelen.

URL <http://www.agralin.nl/gbk> en <http://www.agralin.nl/ctb>

- **WDA (Wageningen Dissertation Abstracts)**

Om de WU-proefschriften onder de aandacht te brengen van een breder publiek is van deze proefschriften een apart bestand gemaakt. In dit bestand zijn alle proefschriften opgenomen vanaf 1918. Van elk proefschrift is ook een abstract beschikbaar. Het bestand wordt actueel gehouden; in de meeste gevallen kan het proefschrift nog vóór de promotiedatum in het bestand worden gevonden.

URL <http://www.agralin.nl/wda>

- **MLB (Milieuliteratuurbestand)**

MLB is een bibliografisch bestand met het gezamenlijke bezit van de aan het MLB-samenwerkingsverband deelnemende bibliotheken. Het begrip milieu is ruim opgevat, maar dekt alleen Nederlandstalige publicaties. Publicaties worden ontsloten met de Milieuthesaurus.

URL <http://www.agralin.nl/mlb>

- **Land-Soil-Water**

Het bestand bevat beschrijvingen van artikelen uit tijdschriften en congresverslagen en hoofdstukken uit boeken op het terrein van bestemming, inrichting en beheer van het landelijk gebied.

URL <http://www.agralin.nl/lbw>

- **Hydrotheek (zie ook bij Documentatie)**

De Hydrotheek beslaat een verzameling van Nederlandse publicaties over hydrologie, waterhuishouding en afvalwaterzuivering. In het bestand wordt speciale aandacht besteed aan het onderzoek dat de STOWA en haar deelnemers in eigen beheer laten uitvoeren.

URL <http://www.agralin.nl/hydrotheek>

- **DLO-NL Publications**

Het bestand bevat de publicaties vanaf 1995 en wordt jaarlijks aangevuld.

De gebruiker krijgt met dit bestand een goede indruk van het onderzoek waaraan DLO-instituten werken en waarover expertise beschikbaar is.

URL <http://www.agralin.nl/dlopub>

- **WU Publications**

Dit bestand bevat beschrijvingen van alle boeken, artikelen, dissertaties, rapporten en andere publicaties van medewerkers van Wageningen Universiteit. Alle publicaties vanaf 1986 zijn opgenomen. Het bestand wordt dagelijks aangevuld. Ongeveer 25% van de publicaties zijn in het Nederlands, de andere publicaties zijn in hoofdzaak in het Engels.

URL <http://www.agralin.nl/luwpbs>

Nieuw is de introductie van een web-invoermodule voor dit bestand, waarmee leerstoelgroepen zelf rechtstreeks gegevens kunnen invoeren. Deze ontwikkeling verbetert de kwaliteit van de gegevens en de snelheid van de beschikbaarheid.

- **Milieumeetlat van het CLM**

De Milieumeetlat is nieuw op de AGRALIN website. De Milieumeetlat is ontwikkeld door het Centrum voor Landbouw en Milieu in Utrecht en is al jaren beschikbaar op papier. Het biedt een snelle en heldere methode om de milieubelasting van bestrijdingsmiddelen te berekenen en met elkaar te vergelijken. Er zijn twee versies van de Milieumeetlat beschikbaar: een gratis publieksversie met een standaardprocedue om snel enkele middelen met elkaar te vergelijken. De professionele versie biedt veel meer mogelijkheden. Er wordt een Excel-file naar de eigen PC gehaald, die middelen vergelijkt en berekeningen uitvoert.

Guests

In dit onderdeel van de AGRALIN website stellen andere landbouwkundige instellingen informatie beschikbaar.

Een nieuwe gast op de AGRALIN website is AGROMISA, een kenniscentrum voor kleinschalige duurzame landbouw in ontwikkelingslanden. Zij ontwikkelt en steunt kleinschalige projecten, die gebruik maken van ter plekke beschikbare middelen en mogelijkheden.

Green City Wageningen (GCW)

De GCW website ontwikkelt zich als een publicatie-site. In 2000 wordt GCW een gespecialiseerde satelliet-site van Wageningen UR.

De organisatie voor het elektronisch publiceren via de GCW website begint ook duidelijker vorm te krijgen. Het samenwerkingsverband tussen de Stichting Cereales en Bibliotheek Wageningen UR is geconsolideerd. Er is een werkverdeling vastgelegd waarbij Cereales zich bezig houdt met het productiewerk en de Bibliotheek met 'content management' en het beheer van de publicatie-site.

Elektronische tijdschriften

Er worden vier tijdschriften in eigen beheer uitgegeven:

- Netherlands Journal of Agricultural Science
- Wageningen Economic Papers
- Journal of Agricultural Education and Extension
- Tijdschrift voor Vrijetijdsstudies

Elektronische rapporten

Elektronisch publiceren blijkt ook van belang voor eenmalige publicaties die door hun omvang als tijdschriftartikelen kunnen worden gepubliceerd en niet als boek door een commerciële uitgever kunnen worden uitgebracht. In dit kader is een boek over micro-krediet en een onderzoeksverslag van een EU project over typering van ecologische akkerbouwbedrijven uitgebracht. Ook is begonnen met het elektronisch publiceren van de reeks 'Agrodok'-brochures van de Stichting Agromisa, waarin praktische landbouwkundige informatie wordt gegeven aan ontwikkelingswerkers.

Elektronische proefschriften

Er is een aantal activiteiten ontplooid om de online beschikbaarheid van WU-proefschriften mogelijk te maken:

- aan het College van Decanen / College voor Promoties van WU zijn wijzigingen voorgesteld van procedures en het promotiereglement. Het college heeft hiermee ingestemd
- er zijn sjablonen ontwikkeld waarmee de promovendus eenvoudig een manuscript kan samenstellen, dat geschikt is voor verwerking als gedrukt proefschrift en als elektronische publicatie
- er is een eerste versie gemaakt van een CD-ROM met informatie over de elektronische bewerking van wetenschappelijke illustraties
- er is een voorlichtingsbijeenkomst voor AIO's georganiseerd
- de eerste proefschriften zijn online gepubliceerd. Daarbij is ook ervaring opgedaan met het verkrijgen van toestemming van uitgevers voor het opnemen van reeds gepubliceerde artikelen in elektronische tijdschriften. De houding van de uitgevers is coulanter dan verwacht

Elektronische bestanden

Op de GCW website is het Engelstalige bestand DRYAD toegevoegd. DRYAD is een dendrologische databank met informatie over de gebruikswaarde van boomsoorten en hun cultivars voor hun toepassing als sierboom in het landschap en stedelijk groen.

Toekomstige ontwikkelingen: XML

In de komende jaren wordt de techniek van het elektronisch publiceren sterk beïnvloed door de introductie van de Extensible Markup Language (XML). Bibliotheek Wageningen UR heeft een workshop voor belangstellenden gehouden in Wageningen. Op uitnodiging is ook meegewerkt aan internationale seminars in Londen, Addis Ababa en Maastricht. Daarnaast is het initiatief genomen tot de oprichting van een landelijke universitaire werkgroep.

CD-ROM productie

De verkoop van de in 1997 ontwikkelde CD-ROM's werd voortgezet. Van DRYADE werd een herdruk uitgegeven.

De beschikbare CD-ROM's zijn:

- DRYADE, een dendrologische databank met gegevens over de gebruikswaarde van boomsoorten (inclusief de struikvormende boomsoorten) en hun cultivars voor hun toepassing als sierboom in het landschap en het stedelijk groen
- LKN, de landschapsecologische Kartering Nederland in één digitaal bestand
- PROSEA, Plant Resources in South East Asia. De eerste acht delen full text inclusief illustraties zijn beschikbaar op één CD-ROM

Programmatuur

Cardbox

Personen of instellingen ressorterend onder het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij kunnen het programma Cardbox tegen gereduceerde prijs bij Bibliotheek Wageningen UR verkrijgen. Cardbox is een programma voor het opslaan en beheren van gestructureerde informatie en is zeer geschikt om eigen informatiesystemen op een PC op te zetten. Van Cardbox is een nieuwe versie verschenen.

ISOBAS

ISOBAS is een pakket programma's voor bibliotheekautomatisering, gebaseerd op MINISIS, een relationeel database management systeem van IDRC in Canada.

De ISOBAS-programma's worden binnen de organisatie ontwikkeld en gebruikt.

Andere MINISIS-gebruikers kunnen programma's uit de ISOBAS-familie aanschaffen. Tarieven worden op aanvraag verstrekt.

De ISOBAS-familie bestaat uit de volgende programma's:

- LOANS, een circulatieprogramma voor bibliotheken
- CARDEX, een registratieprogramma voor periodieken
- CHOOSE, een programma voor het online bestellen van documenten
- WebQuery, een programma om in een web-omgeving te kunnen zoeken in MINISIS-bestanden
- WebEntry, voor webgeoriënteerde invoer in MINISIS-bestanden

In 1999 werden zes WebQuery-programma's bij andere organisaties op contractbasis onderhouden en vier onderhoudscontracten bij MINISIS-gebruikers in Nederland verzorgd.

SAMENWERKING EN PROJECTEN

Samenwerking vindt vooral plaats met de DLO-instituten en de WU-departementen. Daarnaast wordt samengewerkt met een aantal instituten, centra en onderwijsinstellingen buiten Wageningen UR (AHASsen en Hogeschool Dierenoor).

De samenwerking in de uitvoering van innovatieve projecten speelt zich hoofdzakelijk af binnen het kaderproject KUS (Kennis Uit het Stopcontact) en in IWI-verband, al of niet met andere instituten en onderdelen van Wageningen UR.

Met uitgeverij Cereales is een strategisch samenwerkingsverband en een businessplan voor elektronisch uitgeven in voorbereiding.

Als een vorm van samenwerking worden door Bibliotheek Wageningen UR publicaties geruild met andere wetenschappelijke bibliotheken. Uit het oogpunt van bezuiniging zijn de ruilovereenkomsten geïnventariseerd. Vervolgens is een honderdtal overeenkomsten opgezegd. Er resteren nog circa 450 ruilovereenkomsten wereldwijd. Het ruilmateriaal van Bibliotheek Wageningen UR is hoofdzakelijk Wageningen Agricultural University Papers en WU-dissertaties.

UKB: Universiteitsbibliotheken, KB en NIO

De rol van de UKB wijzigt zich van overlegorgaan naar consortium. Het doel van het consortium is eenheid te brengen in het beleid ten opzichte van die uitgevers die universiteitsbibliotheken al vele jaren confronteren met extreme prijsstijgingen van tijdschriftabonnementen. Dit mondt uit in raamovereenkomsten met uitgevers en gemeenschappelijke licenties. Voorts wordt aandacht besteed aan de rol van bibliotheken als uitgevers van elektronische publicaties en informatieproducten. Innovatieve projecten, mede gefinancierd door IWI, geven vorm en inhoud aan deze nieuwe rol. Ook op deze wijze bieden universiteitsbibliotheken tegenwicht aan de politiek van uitgevers.

Huisstijl

Bibliotheek LUW/PUDOC-DLO hanteerde als gevolg van de gecombineerde organisatievorm en de twee moederorganisaties jarenlang een eigen huisstijl. Door de vorming van Wageningen UR en de nieuwe naam van de Bibliotheek is aansluiting gezocht bij de huisstijl van Wageningen UR. Dit had grote veranderingen tot gevolg in onder meer correspondentie en brochures. Een gevolg is ook dat er beter kan worden samengewerkt met de stafafdeling Communicatie van de nieuwe moederorganisatie.

Consultancy

Door externe organisaties wordt regelmatig een beroep gedaan op de kennis van de medewerkers.

Thailand

Als een vorm van 'capacity building', het opbouwen van lokale capaciteit, is door Bibliotheek Wageningen UR een bijdrage geleverd aan een cursus, die door twee internationale organisaties, ISNAR en CAB International, is georganiseerd op het Asian Institute of Technology in Bangkok. Het doel van de cursus was om het hogere management in het landbouwkundig onderzoek bewust te maken van de mogelijkheden en moeilijkheden bij de invoer van nieuwe informatietechnologie.

WVO Campus

Bibliotheek Biotechnion is betrokken bij het project WVO Campus. Dit is een initiatief van het OWI Technologie en Voeding en de begeleidingscommissie Scholennetwerk WVO-Wageningen

Universiteit. De bibliotheek verzorgde een cursus voor VWO-docenten. Het is de bedoeling om een informatiecentrum voor VWO-docenten en -studenten te openen.

Speciale Collecties

Voor de Open Monumentendag met als thema *Monumentaal Groen* zijn door de afdeling Speciale Collecties diverse activiteiten ontplooid:

- een lezing, getiteld 'Rood en Groen', over historische stadsontwikkeling van Wageningen
- een artikel, getiteld 'Wageningse stadsgracht toont weinig samenhang', in de serie 'Een monumentale wandeling in het groen'
- medewerking aan tentoonstellingen in museum De Casteelse Poort in Wageningen en Huis Kernhem in Ede
- een nieuwe pagina op de AGRALIN website met een overzicht van monumentale openbare parken in Nederland uit de Gids voor de Nederlandse Tuin- en Landschapsarchitectuur

Het Verdrag van Arnhem (Declaration of Arnhem)

De conservator maakte deel uit van het Steering Committee van het symposium *The future of the historic city park* van 6 tot 9 oktober in congrescentrum Musis Sacrum in Arnhem. Het resultaat van dit symposium is het Verdrag van Arnhem, over het behoud en beheer van monumentale openbare parken in Nederland.

URL www.agralin.nl/desktop/speccol/decarnhem.html

De assistent-conservator adviseerde en had zitting in de werkgroep *Tuinmuseum in oprichting, Beeckesteijn: Nederlands Museum voor Tuinen en Parken*.

KUS-ALICE projecten

De expertiseontwikkeling van Bibliotheek Wageningen UR, sterk gericht op de toepassingen van ICT in de bibliotheeksector, wordt financieel ondersteund via het kaderproject KUS en het programma ALICE (Agricultural Library and Information Center). De Bibliotheek is nauw betrokken bij de programmalijnen Kennisontsluiting en Customer Management. De innovatieve ontwikkelingen zijn van grote betekenis voor Wageningen UR. Voorbeelden zijn:

- gebruikersvriendelijke interfaces
- geïntegreerde toegang en ontsluiting van databases en Internetinformatiebronnen
- exploitatie van kennisproducten
- elektronische distributie en toegang tot onderzoeksresultaten en onderwijsmodules

Millennium

In de vroege ochtend van 1 januari 2000 bleek Bibliotheek Wageningen UR de millenniumovergang goed te hebben doorstaan. Medewerkers van Bibliotheek Wageningen UR hebben ook een grote bijdrage geleverd aan het Millenniumproject van Wageningen UR, in het bijzonder dat van Wageningen Universiteit.

KAP: Elektronische ontsluiting van de residubewaking in Nederland

Het KAP-programma, een samenwerkingsverband van het bedrijfsleven en de overheid, verzamelt een grote hoeveelheid residuegegevens van agrarische producten. KAP staat voor Kwaliteit Agrarische Producten. De jaarlijkse KAP-verslagen en het gegevensbestand zijn, als prototype, verschenen op de website van Bibliotheek Wageningen UR.

URL www.agralin.nl/kap

Onderzoek naar exploiteerbare informatiebronnen binnen DLO, WU en proefstations

In dit project wordt kennis geïnventariseerd, die ontstaat door wetenschappelijk onderzoek. Deze kennis is vaak niet gebruiksvriendelijk toegankelijk en onbekend bij eventuele gebruikers. Ook wordt gekeken naar de mogelijkheden om deze kennis te exploiteren. In het verslagjaar is een begin gemaakt met de inventarisatie.

Onderzoek naar de commercialisering van een informatiesysteem voor de fruitketen

Het project is afgerond met een rapport dat een overzicht geeft van de behoeften aan en wensen voor een informatiesysteem voor de fruitsector. Het rapport geeft waardevolle informatie over markten en doelgroepen en wordt gebruikt om deze markten te benaderen. De opzet van een exploitatiesysteem, als belangrijkste doel van dit project, is voorlopig gestaakt als gevolg van het stopzetten van het project dat de bouw van het systeem beoogde.

BEL: Beheer Elektronische Leermiddelen

Dit is een vervolgproject op het project *Elektronische beschikbaarstelling van collegedictaten van de LUW*, dat in het voorjaar is afgesloten. Het resultaat is een via Internet raadpleegbaar elektronisch collegedictaat, <http://www.sls.wau.nl/aae/education/dictaten/overview.htm>. Het doel van het project BEL is het opzetten van een beheersorganisatie voor het opslaan en het aanbieden van collegedictaten en andere leermiddelen.

Nederlandse vertaling van de CAB-thesaurus

Eind 1998 kwam de CAB-thesaurus gereed. Het zoeken in de Centrale Landbouw Catalogus gaat vanaf dat moment beduidend sneller door het gebruik van trefwoorden in plaats van cijfercombinaties. De thesaurus is Engelstalig. Bij studenten, met name in het HBO, en bij de gebruikers van meer op Nederland gerichte bestanden, zoals ARTIK, bestaat voorkeur voor het Nederlands. Er is een begin gemaakt met de vertaling, die in 2000 gereed zal zijn. Het resultaat is een tweetalige thesaurus waarmee de gebruiker naar keuze in het Engels of Nederlands kan zoeken.

Verbreiding dienstenaanbod via Internet

In dit project worden voorzieningen ontwikkeld met push-technologie. Er is een prototype ontwikkeld voor het aanbieden van 'persoonlijke abonnementen' op Elsevier tijdschriften.

Overige projecten

The Biology of the Lower Plants

The Biology of the Lower Plants is een interactief zelfstudie-systeem, dat is ontwikkeld door prof. dr. T.M. Willemse van het Laboratorium voor Plantencytologie en -morfologie van WU. Het programma presenteert de basisstof van de biologie van algen, schimmels, korstmossen, mossen, varens en zaadvarens. Bij ieder onderdeel is een aantal blokken met toetsvragen en enkele voorbeelden van 'casestudies' vermeld. De Bibliotheek is gevraagd dit product op CD-ROM commercieel te exploiteren. Er zijn voorbereidende werkzaamheden verricht.

Project NCC/GGC

De literatuurgegevens in de Centrale Landbouw Catalogus, die wordt beheerd door Bibliotheek Wageningen UR, worden tevens opgenomen in de Nationale Centrale Catalogus. Dit bevordert de landelijke beschikbaarheid van het bestand. Het project beschrijft het proces van het aanleveren van het bestaande monografieënbestand en de deelname van de Bibliotheek Wageningen UR aan de NCC, middels deelname aan de GGC (Gemeenschappelijke Geautomatiseerde Catalogus).

Herstructurering van het bibliografisch bestand

Alle records in de AGRALIN-bestanden hebben een uniek volgnummer (internal sequence number: isn). Voor elk documenttype (boek, tijdschrift, enz.) werd een bepaalde isn-range gebruikt. Met de huidige omvang en groei van bestanden voldoet deze wijze van indelen niet meer. De indeling op basis van volgnummer is daarom vervangen door een systeem dat gebaseerd is op een aan elk record toegekend documenttype.

Automatiseren bindadministratie

Voor de bindadministratie is een database ontwikkeld met alle relevante bindgegevens en een signaleringsfunctie. De verschillende bibliotheken hebben toegang tot hun eigen deelbestand. De afronding van dit project vindt plaats in 2000.

Beeldarchief Groene Ruimte

Een achttal instellingen in Nederland, o.a. Bibliotheek Wageningen UR, heeft de mogelijkheden geïnventariseerd voor een gezamenlijke exploitatie van beeldmateriaal op het gebied van 'de Groene Ruimte'. Het materiaal moet intern (bij de betrokken instellingen) en extern te raadplegen zijn. Er is een marktorientatie uitgevoerd om een globale indruk te krijgen van de externe mogelijkheden. Op basis van de resultaten is een eerste plan van aanpak opgesteld voor de opzet van een proefproject *Beeldarchief Groene Ruimte*.

Evaluatie IPTRID en DRAiN

Het ILRI heeft Bibliotheek Wageningen UR de opdracht gegeven om het IPTRID-project te evalueren. IPTRID staat voor International Program for Technology Research in Irrigation and Drainage. Een specifiek onderdeel van het project was het produceren van DRAiN, een bibliografisch bestand met informatie over drainage en irrigatie. Uit het bestand werd het current awareness bulletin DRAiN samengesteld. De evaluatie is afgerond met drie rapporten.

WALS: Wageningen Advanced Learning System

In samenwerking met de afdeling Juridische en Algemene Zaken van Wageningen Universiteit is begonnen met het opstellen van een handleiding 'Copyrights'. Deze handleiding bevat aandachtspunten bij het produceren en publiceren van elektronische onderwijspublicaties. Het doel is het voorkomen van problemen met het auteursrecht bij het gebruik van extern materiaal en bij de inzet van personen van buiten Wageningen UR. De handleiding is nog in concept-vorm en wordt verder aangepast op basis van praktijkervaringen.

Inventarisatie RAF-collectie

Een onderzoek is afgerond naar de hoeveelheid en de kwaliteit van de RAF-luchtfoto's bij Bibliotheek Wageningen UR en de Topografische Dienst in Emmen. Het onderzoek is uitgevoerd door de stichting CAIRN met subsidie van de Mondriaanstichting. Dit project omvatte tevens het vlakken en verpakken van de 91.000 luchtfoto's van de Bibliotheek.

CCK: Centrale Catalogus van Kaarten

Alterra is de nieuwe naam van de voormalige DLO-instituten IBN en SC. Alterra beschikt over veel kartografisch materiaal. In dit project wordt de mogelijkheid onderzocht voor een systematische ontsluiting en het beheer van dit materiaal via Internet. Het betreft:

- het zoeken in de beschrijvingen van de kaarten met verschillende zoeksleutels
- een online leenmodule
- een online mogelijkheid om te beschrijven
- een marktverkenning
- een pilotstudie om de toegankelijkheid van kaartbeelden via Internet te onderzoeken

ElectroDoc - IBL in de digitale bibliotheek

De landelijke projecten ElectroDoc en IBL in de digitale bibliotheek hebben beiden betrekking op elektronische documentleverantie. ElectroDoc is in 1998 gestart met een zestal universiteitsbibliotheek en Pica. Eindgebruikers van deze instellingen kunnen bij het indienen van de aanvragen aangeven of zij het artikel op hun e-mail adres willen ontvangen. De artikelen worden gescand en als TIFF-file naar het e-mail adres gezonden. In Bibliotheek Jan-Kopshuis is een scanstation geïnstalleerd.

Het project IBL in de digitale bibliotheek betreft rechtstreekse documentleverantie uit het elektronisch tijdschrift aan eindgebruikers van de UKB bibliotheken.

Elektronische Documentleverantie

Het doel is om naast de leverantie van fotokopieën elektronische documentleverantie aan te bieden. Deze vorm van documentleverantie moet binnen de normale dagelijkse werkzaamheden probleemloos zodanig worden ingepast dat de twee voornoemde projecten worden geïntregeerd.

GEBRUIKERSACTIVITEITEN

Er zijn twee onderzoeken uitgevoerd om meer inzicht te krijgen in de wensen van de gebruikers.

Gebruikersonderzoek

Het onderzoek is gestart in 1998 en in het verslagjaar afgerond. Het doel van het mondeling onderzoek was om inzicht te verkrijgen in de kennis en de wensen van (potentiële) klanten. Naast het stellen van vragen over het informatieaanbod en het gebruik, was het een gelegenheid om heel direct voorlichting te geven en onduidelijkheden weg te nemen. Er zijn ruim 400 onderzoekers van WU en DLO geïnterviewd door een veertigtal medewerkers van Bibliotheek Wageningen UR. Samengevat ontstaat het volgende beeld:

- de bibliotheek, de informatievoorzieningen en de ondersteuning vanuit de bibliotheek worden goed benut en worden gewaardeerd met goed tot uitstekend
- verbeteringen in gebruik van elk product en elke dienst zijn mogelijk door deze nog intensiever te promoten en te ondersteunen. Dit blijft een continue activiteit
- de ondersteuning vanuit de bibliotheek kan nog verbeterd worden en geeft ook een betere bekendheid aan onze organisatie en haar bibliotheekpersoneel
- de gebruikers hebben nog een aantal wensen voor de informatievoorziening:
 - meer ondersteuning, zowel persoonlijk als, in bepaalde vormen, via het web
 - meer elektronische tijdschriften
 - SDI op een aantal bronnen, zoals ERL-bestanden, aanwinsten in de catalogus, elektronische tijdschriften, octrooien en nieuwe bronnen op het Internet
 - meer mogelijkheden voor citatie-analyse en bepaling van impact factors door inzet van vakreferenten of door het zelf uit te voeren
 - voldoende budget om een goede tijdschriftencollectie in stand te houden
 - voldoende budget om boeken aan te schaffen
 - voldoende budget en aandacht voor een goede studentencollectie naast de ontwikkeling van het idee van bedrijfsbibliotheek
 - grotere concentratie van bibliotheken met gelijktijdige verdere ontwikkeling van de digitale bibliotheek (dit geldt niet in het algemeen maar voor een deel van de geïnterviewden)
- de gebruikers zijn minder positief over:
 - de hoge kosten van documentleverantie
 - de snelheid van levering van bestelde boeken
 - de hoge kosten voor inzet van vakreferenten. Inzet van ander bibliotheekpersoneel is gratis en werkt ook prima
 - het tekort aan kopieer-, computer- en printfaciliteiten in bibliotheken
 - de te krappe openingstijden van bibliotheken
 - de onduidelijke plaatsingssystemen in een aantal bibliotheken
 - de ontwikkeling naar meer gesloten magazijnen. Dit demotiveert de bibliotheekbezoeker
 - te weinig beveiliging van bibliotheekmateriaal
 - te veel concentratie van bibliotheken waardoor het bezit vaak verder van de werkplek verwijderd komt te staan (dit geldt niet in het algemeen maar voor een deel van de geïnterviewden)
- men verwacht dat de bibliotheek sterk gaat veranderen naar een meer elektronische bibliotheek en dat de bibliotheek hier tijdig en adequaat op inspeelt ten voordele van de gebruiker
- het huidige voorzieningenniveau wordt als hoog ervaren en mag niet verslechteren door de komende veranderingen binnen Wageningen UR

Marktonderzoek Literatuurattendering (SDI)

Met een abonnement op Literatuurattendering of SDI (Selective Dissemination of Information) wordt de abonnee regelmatig op de hoogte gehouden van recente publicaties op een vakgebied. De resultaten worden op papier of op diskette aangeleverd. Het marktonderzoek werd uitgevoerd bij Wageningen UR instellingen en het bedrijfsleven.

Het onderzoek toont aan dat:

- de onderzochte doelgroepen belangstelling hebben voor literatuurattendering
- de trend is dat de gebruiker bij voorkeur zelf wil zoeken en zelf direct een attenderingsmogelijkheid wil 'bedienen'. Hiervoor zijn de argumenten dat er steeds minder tijd is voor een onderzoek (veel contract research) en onderzoeksgebieden vaker wisselen
- er weinig inhoudelijke hulp nodig is bij WU-, DLO- en Proefstationmedewerkers. Bij het bedrijfsleven is dringend hulp geboden
- de bestaande SDI-gebruikers de output maandelijks via e-mail wensen te ontvangen

WU, DLO, Proefstations

Voor de attenderingsservice bestaat geen behoefte meer bij medewerkers van WU, DLO en Proefstations of, breder geformuleerd, bij instellingen die de ERL-service kunnen gebruiken. De ERL-service met Winspurs en Webspurs geeft de onderzoeker een goede zoekmogelijkheid in de relevante landbouwkundige bestanden. Binnen de ERL-service moet wel een persoonlijke attenderingsmogelijkheid beschikbaar komen die de gebruiker zelf kan instellen en beheren (de zgn. SDI/alert-optie van SilverPlatter).

Bedrijfsleven en andere instellingen

Bij de doelgroep bedrijfsleven is de situatie minder duidelijk. Er is behoefte aan literatuur en attendering op literatuur, maar vaak kan men niet exact aangeven wat men wil en of de service en de output vervolgens wel wordt gebruikt. Men veronderstelt dat een attendering kostbaar is. Ook deze doelgroep verwacht van een attenderingsservice dat informatie bij voorkeur maandelijks per e-mail wordt geleverd.

Kwaliteitsbeleid

Als kwaliteitsbeleid is gekozen voor het INK-model, een stappenplan voor zelfstudie binnen alle geledingen van de organisatie. In het verslagjaar is een begin gemaakt met de gedefinieerde verbeterpunten.

Het landelijke project Benchmarking Universiteitsbibliotheken is in december voltooid.

Vervolgens worden de gegevens van alle universiteitsbibliotheken verzameld en ingevoerd. In de loop van 2000 volgt de eerste rapportage.

Kopskrant

De Kopskrant met informatie over Bibliotheek Wageningen UR verscheen in het verslagjaar vier maal. Het 25-jarig bestaan van de Leeuwenborchbibliotheek en de introductie van de Desktop Library waren enkele onderwerpen die aandacht kregen.

Netwerkdag

De negende Netwerkdag vond plaats op 12 oktober in congrescentrum WICC in Wageningen. Het thema was de Hybride bibliotheek: werkplek met toekomst. Hierover spraken: dr L.J.M. Waaijers, bibliothecaris TU Delft, drs P.T.M. Niesten, onderbibliothecaris Universiteit Maastricht, drs J.S.M. Savenije, bibliothecaris Universiteit Utrecht en dr A.C. Klugkist, bibliothecaris RU Groningen. Naast de lezingen vermaakten de bezoekers zich met een theaterduo en was er veel te zien in de standpresentaties.

Tentoonstellingen

De expositie *Schulwandtafeln* werd van 15 november tot en met 24 december gehouden in de Leeuwenborchbibliotheek. Te zien waren schoolplaten van het eind van de 19e en het begin van de 20e eeuw over bloemen en gewassen.

De afdeling Speciale Collecties organiseert regelmatig tentoonstellingen en levert veelvuldig materiaal en kennis aan andere exposities. In verband met de 150e sterfdag van Jan Kops werd in het Jan-Kopshuis de vitrine-tentoonstelling *Kopsiana* georganiseerd.

Tentoonstellingen waaraan medewerking werd verleend:

- *Een koningsdochter op een dorp: prinses Marianne in Voorburg.* Museum Swaensteyn, Voorburg. 18 oktober 1998 t/m 31 januari 1999
- *Wijk te kijk: Het Kleverpark.* ABC Architectuurcentrum, Haarlem, 11 december 1998 t/m 1 maart 1999
- *Aardse Paradijzen II: De tuin in de Nederlandse Kunst, 19de en 20ste eeuw.* Frans Halsmuseum / Vleeshal, Haarlem. 20 maart t/m 30 mei 1999
- *Historische tuinen herontdekt: behoud en beheer van Nederlandse tuinen en parken.* Museum Beeckesteijn, Velsen. 19 juni t/m 5 september 1999
- *Aardse paradijzen II: De tuin in de Nederlandse Kunst, 19de en 20ste eeuw.* Rijksmuseum Twente, Enschede. 19 juni t/m 29 augustus 1999
- *Monumentaal Groen.* Museum De Casteelse Poort, Wageningen. 10 september t/m 12 september 1999
- *De tuinen in Huis Kernhem: BNT fototentoonstelling 1940-1941.* Huis Kernhem, Ede. 11 september 1999
- *Burgemeesters van Weesp in de negentiende eeuw.* Gemeentemuseum, Weesp. 1 december 1999 t/m 1 februari 2000
- *125 jaar Van Stolkpark: romantisch buitenwonen in de stad.* Haags Historisch Museum, Den Haag. 23 december 1999 t/m 12 maart 2000

Speciale Collecties Salon.

Iedere eerste woensdag van de maand houdt de afdeling Speciale Collecties een Salon voor studenten en medewerkers van Wageningen UR en andere belangstellenden. Er wordt een kijkje gegund in de grote schat van kostbare werken. Tevens kan men vragen stellen en van gedachten wisselen in een ongedwongen sfeer. Iedere maand wordt aandacht besteed aan een ander onderwerp. Dit jaar waren dat achtereenvolgens: *de tulp & de tulpomanie; oude huisdierrassen; parken en tuinen; luchtfoto's uit de Tweede Wereldoorlog; kruidenboeken; oude fruitrassen; Nederlands Indië; vegetarisch menu; groenten, aardappelen en paddestoelen.*

Stichting Vrienden

De Stichting Vrienden van de landbouwbibliotheken en –documentatie-instellingen te Wageningen, kortweg Stichting Vrienden, stelt zich ten doel het bibliotheek- en documentatiewezen op het gebied van de landbouw te bevorderen. Hiervoor beschikt zij over financiële middelen, die voor het merendeel worden verschaft door donateurs. Ook het afgelopen jaar heeft de stichting financiële hulp verleend bij de realisatie van activiteiten.

BIBLIOTHEEK WAGENINGEN UR IN CIJFERS

INKOMSTEN EN UITGAVEN 1999	Bibliotheek WU	PUDOC-DLO
Uitgaven		
Personeel	4.555.000	2.670.000
Automatiseringskosten	495.000	33.000
Literatuuronderzoek		161.000
Publicaties		2.000
Tijdschriftabbonnementen	3.598.000	
Boeken	92.000	
Bindwerk	196.000	
Overig	302.000	869.000
Totaal	9.238.000	3.735.000
Inkomsten		
Ontvangen van de LUW	8.005.000	
Ontvangen van MLNV/Concernheffing		3.160.000
Documentleveranties	572.000	
Literatuuronderzoek		185.000
Publicaties		14.000
Overig	661.000	376.000
Totaal	9.238.000	3.735.000

TOTAAL OVERZICHT VAN ALLE BIBLIOTHEKEN	1998	1999
Collectie		
Monografieën	536.477	616.086
CD-ROM-abbonnementen	42	55
Tijdschriftabbonnementen	10.608	9.811
Documentleverantie		
Uitleningen	86.125	73.520
Ontvangen IBL-aanvragen	82.740	78.310
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	90,3	90,4
Verzonden IBL-aanvragen	22.087	21.185
Geautomatiseerd literatuuronderzoek		
Literatuurrecherches	212	115
Literatuurattenderingen	349	346

BIBLIOTHEEK JAN-KOPSHUIS	1998	1999
Collectie		
Monografieën	204.507	206.337
Tijdschriftabonnementen	3.194	2.978
Documentleverantie		
Uitleningen	8.720	7.471
Ontvangen IBL-aanvragen	14.585	14.354
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	95,6	95,5
Verzonden IBL-aanvragen	10.791	9.342

De ontvangen IBL-aanvragen behoren, na controle in de catalogus, bij Bibliotheek Jan-Kopshuis aanwezig te zijn. De overige aanvragen zijn doorgezonden naar andere bibliotheken. Bibliotheek Jan-Kopshuis behandelde, als IBL-coördinator, de volgende aantallen:

On-line Aanvraagstelsysteem (incl. aanvragen eindgebruikers)	6.241
Tijdschriftabonnementen	3.194
Post (incl. E-mail aanvragen)	
Binnenland	13.600
Buitenland	2.855
Intern	2.277
NCC	8.423
Totaal	33.396

Steeds vaker wordt rechtstreeks via het web (Desktop Library) aangevraagd, hetzij via autorisatiecode hetzij door middel van een e-mail formulier. Totaal werden 14.771 aanvragen via OLA ingediend; 3.941 (26,7 %) rechtstreeks vanuit de CLC door geautoriseerde eindgebruikers. Via post kwamen totaal 18.732 aanvragen binnen, waarvan 3.458 (18,5 %) via het e-mail formulier.

CONCENTRATIEBIBLIOTHEEK KORTENOORD

BIBLIOTHEEK TEELT	1998	1999
Collectie		
Monografieën	15.473	24.363
Tijdschriftabonnementen	291	623
Documentleverantie		
Uitleningen	2.863	2.953
Ontvangen IBL-aanvragen	1.172	2.152
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	94	93
Verzonden IBL-aanvragen	130	9

BIBLIOTHEEK PLANTEZIEKTENKUNDIG CENTRUM	1998	1999
Collectie		
Monografieën	15.134	15.389
Tijdschriftabbonnementen	630	426
Documentleverantie		
Uitleningen	4.809	4.870
Ontvangen IBL-aanvragen	6.985	6.744
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	91	94
Verzonden IBL-aanvragen	646	604

BIBLIOTHEEK PLANTENVEREDELING	1998	1999
Collectie		
Monografieën	10.857	10.675
Tijdschriftabbonnementen	217	227
Documentleverantie		
Uitleningen	956	431
Ontvangen IBL-aanvragen	909	992
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	96	93
Verzonden IBL-aanvragen	58	8

BIBLIOTHEEK ZODIAC	1998	1999
Collectie		
Monografieën	13.629	13.711
Tijdschriftabbonnementen	247	246
Documentleverantie		
Uitleningen	2.507	2.087
Ontvangen IBL-aanvragen	6.031	5.714
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	94	94
Verzonden IBL-aanvragen	378	444

BIBLIOTHEEK DE HUCHT	1998	1999
Collectie		
Monografieën	21.022	21.631
Tijdschriftabonnementen	116	113
Documentleverantie		
Uitleningen	6.744	5.352
Ontvangen IBL-aanvragen	335	313
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	97	95
Verzonden IBL-aanvrager	234	105

BIBLIOTHEEK DE NIEUWLANDEN	1998	1999
Collectie		
Monografieën	11.827	12.548
Tijdschriftabonnementen	70	67
Documentleverantie		
Uitleningen	2.366	1.975
Ontvangen IBL-aanvragen	573	554
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	78	79
Verzonden IBL-aanvragen	408	280

CONCENTRATIEBIBLIOTHEEK DE DREIJEN

BIBLIOTHEEK BIOTECHNION	1998	1999
Collectie		
Monografieën	31.994	32.013
Tijdschriftabonnementen	949	937
Documentleverantie		
Uitleningen	9.144	7.489
Ontvangen IBL-aanvragen	35.649	33.037
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	90	88
Verzonden IBL-aanvragen	2.254	2.460

ARBORETUMBIBLIOTHEEK	1998	1999
Collectie		
Monografieën	33.616	3.334
Tijdschriftabbonnementen	465	93
Documentleverantie		
Uitleningen	4.494	3.265
Ontvangen IBL-aanvragen	3.068	2.996
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	96	97
Verzonden IBL-aanvragen	25	-

BIBLIOTHEEK PLANTENTAXONOMIE	1998	1999
Collectie		
Monografieën	6.919	7.217
Tijdschriftabbonnementen	189	189
Documentleverantie		
Uitleningen	-	-
Ontvangen IBL-aanvragen	64	71
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	94	100
Verzonden IBL-aanvragen	-	-

CONCENTRATIEBIBLIOTHEEK LEEUWENBORCH

BIBLIOTHEEK LEEUWENBORCH	1998	1999
Collectie		
Monografieën	104.579	104.860
Tijdschriftabbonnementen	1.748	1.544
Documentleverantie		
Uitleningen	15.558	13.144
Ontvangen IBL-aanvragen	3.771	3.375
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	85,7	85,2
Verzonden IBL-aanvragen	580	568

BIBLIOTHEEK DREIJENBORCH	1998	1999
Collectie		
Monografieën	32.856	33.132
Tijdschriftabbonnementen	268	254
Documentleverantie		
Uitleningen	5.334	4.210
Ontvangen IBL-aanvragen	1.551	1.245
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	89,6	89,4
Verzonden IBL-aanvragen	149	123

CONCENTRATIEBIBLIOTHEEK DE HAAFF

BIBLIOTHEEK DE HAAFF	1998	1999
Collectie		
Monografieën	70.000	105.000
Tijdschriftabbonnementen (totaal lopend)	1.100	1.250
Documentleverantie		
Uitleningen	18.000	17.117
Ontvangen IBL-aanvragen	3.900	3.900
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	80	80
Verzonden IBL-aanvragen	900	2.665

BIBLIOTHEEKBEHEER

BIBLIOTHEEK RIKILT	1998	1999
Collectie		
Monografieën	2.260	2.237
Tijdschriftabbonnementen	130	122
Documentleverantie		
Uitleningen	383	363
Ontvangen IBL-aanvragen	516	608
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	84	89
Verzonden IBL-aanvragen	1.721	1.650

BIBLIOTHEEK CPRO	1998	1999
Collectie		
Monografieën	11.338	11.474
Tijdschriftabbonnementen	281	292
Documentleverantie		
Uitleningen	1.265	501
Ontvangen IBL-aanvragen	2.263	1.855
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	88	89
Verzonden IBL-aanvragen	1.605	1.527

BIBLIOTHEEK CENTRUM TECHNIEK	1998	1999
Collectie		
Monografieën	11.634	12.165
Tijdschriftabbonnementen	476	450
Documentleverantie		
Uitleningen	2.605	2.292
Ontvangen IBL-aanvragen	700	400
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	88	85
Verzonden IBL-aanvragen	2.183	1.400

ACQUISITIE

Bestellingen	1998	1999
Verzonden	2.989	2.730
Ontvangen	2.934	2.421
Geschenken		
Ontvangen	1.539	1.550
Behouden UB	215	299
Doorgezonden aan vakgroepen	635	667
Behouden door vakgroepen	460	465
Ter catalogisering ontvangen	7.453	7.242
Claims verzonden	374	441
Tijdschriftafleveringen		
Ontvangen	72.215	72.823
Geboekt	65.675	67.019
Claims verzonden	4.536	4.994

BIBLIOGRAFISCHE WIJZIGINGEN	1998	1999
Afsluiten	517	736
Titelwijzigingen	133	211
Overplaatsen/verwijderen	47	54
Bijplaatsen/heropenen	86	67
Totaal	783	1.068

ABONNEMENTEN	1998	1999
Lopend	4.957	5.141
Opgezegd	194	398
Nieuw	147	39

CATALOGISEREN

TITELBESCHRIJVINGEN						
	Monografieën		Tijdschriften		Totaal	
	1998	1999	1998	1999	1998	1999
WU	6.130	5.515	690	670	6.820	6.185
Niet-WU	1.880	1.835	220	125	2.100	1.960
Projecten			310	115	310	115
Totaal	8.010	7.350	1.220	910	9.230	8.260

Voor WU verwerkte publicaties, waarvan de bezitsgegevens aan een bestaande beschrijving konden worden toegevoegd: 1.940. Voor niet-WU-bibliotheken gecontroleerde titelbeschrijvingen: 1.800.

Toegekende ISB Nummers WU publicaties	1998	1999
Dissertaties	185	153
Overige publicaties	40	25

DOCUMENTATIE

INGEVOERDE RECORDS	1998	1999
ARTIK	8.762	11.097
HUISHO	602	573
LAND-BODEM-WATER	1.150	1.081
HYDROTHEEK	1.265	1.381
AGRI	6.700	5.100

VERKOOP

ELEKTRONISCHE PRODUCTEN	1998	1999
DRYADE	69	34
LKN	219	66
PROSEA	65	8

AUTOMATISERING

CONNECT-TIME IN MINUTEN	1998	1999
Publieke diensten	195.745	141.704
Interne diensten	21.748	27.649
Automatisering	12.073	12.155
Staf	286	160
DLO-instituten	37.314	33.741
Rest LUW	2.741	2.323
Rest MLNV	10.249	7.664
Agrarisch Educatieve Instellingen	9.760	9.199
Derden	464	329
Totaal	290.380	234.924

Door de overgang naar het gebruik van WBT's zijn de OPC-terminals komen te vervallen. Hierdoor komt de connect-time voor het gebruik van AGRALIN over alle linies fors lager uit.

DEELNEMENDE INSTELLINGEN EN ZOEKABONNEES	1998	1999
Deelnemers	77	77
Zoekabonnees	114	90

Het aantal traditionele zoekabonnees is sterk gedaald. Het aantal web database zoekabonnees is overeenkomstig gestegen.

WEB DATABASE ZOEKABONNEES	1998	1999
GBK	22	32
ARTIK		12
Milieumeetlat Deelnemers		4
Milieumeetlat sponsors		8

WEBSITE IN CIJFERS	1998		1999	
Opgevraagde records en zoekacties in databases. Opgevraagde afbeeldingen of grafische elementen zijn niet meegerekend.	Gemiddeld aantal zoekacties per WEEK			
	Kort	Lang	Kort	Lang
ARTIK	5.369	111	8.280	145
CLC	45.621	2.764	84.652	5.736
ELSEVIER	6.363	192	20.396	2.600
GBK	388	2.865	836	2.265
HUISHO	273	9	605	14
HYDRO			3.099	82
ILEIADOC	139	9	436	51
LBW			3.384	91
MLB	441	9	1.154	22
VROUW	144	5	421	17
Totaal	58.739	5.964	123263	10.850

BEHEER APPARATUUR	1998	1999
Geregistreerde AGRALIN-gebruikers	669	772
Verhuurde AGRALIN-terminals	115	30
Windows Based Terminals		66
Multi-usersysteem HP3000	3	3
Multi-usersysteem VAX3100	1	1
Multi-usersysteem SUN Ultra1	1	1
Windows NT server	2	7
Banyan Vines server	2	2
PC's in netwerk	219	235
Linux server		1

PUBLICATIES EN VOORDRACHTEN

Publicaties

- Koster, L.: Wegwijzer op het World Wide Web (deel1). Voeding nu (september 1999) no. 9.
- Koster, L., Boeken en tijdschriften op Internet (deel2). Voeding nu (oktober 1999) no. 10.
- Koster, L., Wetenschappelijke bibliografieën (deel 3). Voeding nu (november 1999) no. 11.
- Koster, L., Feitelijke informatie uit de Desk Top Library (deel 4). Voeding nu (december 1999) no.12.
- Missel, L.: Gracht als monument toont weinig samenhang : een monumentale wandeling in het groen. Veluwestpost (1999) 4 augustus.
- Missel, L.: Bibliografie van de geschiedenis van de Nederlandse tuinarchitectuur 1998. Groen 55 (1999) no. 6.
- Oldenburger, C. & I. van Lynden: Restauratieprojecten van de NTs: terugblik 1998 en toekomstplannen. Tuinjournaal 16 (1999) , no.3.
- Oldenburger-Ebbers, C.S.: Reacties ronde-tafelgesprek. Tuinjournaal 16 (augustus 1999) no.3.
- Oldenburger-Ebbers, C.S.: Buitenzorg en omliggende tuinen. Bulletin KNOB 98 (1999) no. 4.
- Oldenburger-Ebbers, C.S.: Buitenzorg bij Batavia en omliggende tuinen. Cascade 8 (1999) no. 1.
- Oldenburger-Ebbers, C.S. & P.A. Bakker: Ha-ha, een Aha!!! Korte notitie over het verschijnsel aha. Cascade 7 (1998 verschenen in 1999) no. 2.
- Oldenburger-Ebbers, C.S.: Het Frederikspark te Haarlem: een waardevol terrein! Tuinjournaal 16 (1999) no. 4.
- Spikman, G.: The use of bibliographic databases and citation indexes in the analysis and fine-tuning of library collections for specific department at the Wageningen Agricultural University. Quarterly Bulletin of the International Association of Agricultural Information Specialist vol. XLIV no.1/2.
- Spijker, A.J.G. Informatie over voedingsmiddelen op internet. De favoriete internetsite van Lieuwien Koster. VMT no. 20, september 1999.

Voordrachten

- Fransen, H., Naber, G.: Advanced searching on the internet. Bibliotheek Jan-Kopshuis, Wageningen, 7 december 1999.
- Genderen, R. en Trouw, L.: Op zoek naar hydrologische informatie: de Hydrotheek en de AGRALIN Desktop Library. IHE, Delft, Waterbeheer en Internet Symposium, 30 september 1999.
- Leemreize, F., van Boheemen, P. en Waajen, F.: Presentatie projecten binnen het programma 'Kennisonderzoek'.
- Missel, L., Koekoek, K.: Aardse Paradijzen II. Creatief Centrum 't Venster, Oosterbeek, 8 april 1999.
- Missel, L.: Het Documentatiecentrum TUIN: archivering van tuinen als link tussen verleden en toekomst. Koninklijke Nederlandse Oudheidkundige Bond (KNOB), Teylers Museum, Haarlem, 10 april 1999.
- Missel, L.: Rood en Groen: kaarten van Wageningen door de eeuwen heen. Volksuniversiteit Wageningen, Wageningen, 14 september 1999.
- Naber, G. en Staal, G.: Kaartseries in Bibliotheek De Haaff. Wageningen 1999.
- Oldenburger-Ebbers, C.: Introductie cursus geschiedenis tuin- en landschapsarchitectuur. Historische Kring Doesburg. 19 en 25 april 1999.
- Oldenburger-Ebbers, C.: Introductie cursus geschiedenis tuin- en landschapsarchitectuur. Bestuur en kader Nederlandse Tuinenstichting, 16 oktober 1999.
- Verhagen, C.: Lezing, demonstratie en webpagina m.b.t 'biotechnologie' op de themadag 'Biotechnologie' georganiseerd door de NVB (afd. VOGIN en Speciale bibliotheken), RIVM in Bilthoven.

Congressen / Seminars

MINISIS Usersgroup Meeting Cairo, Egypte, december 1999, Leemreize, F., van Boheemen, P.,
Ibouhouten, A.

ELAG Conferentie Bled, Slovenie, april 1999, Leemreize, F., van Boheemen, P.

Technology Review, Valbonne, Frankrijk, september 1999, Seigers, G.

Silverplatter conference, London, Engeland, december 1999, Seigers, G.

'De toekomst van het tijdschrift is elektronisch: *maar hoe dan?*', themamiddag van de Serials Group
NVB, Weijers, A.

Workshop Digitale Serials, Swets Subscription Service in Lisse, Weijers, A.

Studiedag Seriële Publicaties, GO in Den Haag, v. d. Pol, H. en Zaayer, M.

BIBLIOTHEKEN IN HET NETWERK LANDBOUWKUNDIGE INFORMATIE

Instituut voor Agrobiologisch en Bodemvruchtbaarheidsonderzoek	Bornsesteeg 65 6703 HD Wageningen
Ir. A.P. Minderhoudhoeve	Elandweg 40 8255 RK Swifterbant
Arboretumbibliotheek	Arboretumlaan 4 6703 BD Wageningen
Instituut voor Agrotechnologisch Onderzoek	Bornsesteeg 59 6708 PD Wageningen
Bibliotheek Biotechnion	Bomenweg 2 6703 HD Wageningen
Laboratorium voor Biochemie	Dreijenplein 3 6703 HA Wageningen
Bodemkunde en Plantenvoeding	Dreijenplein 10 6703 HB Wageningen
Proefstation voor de Boomkwekerij	Rijneveld 153 2771 CW Boskoop
Centrum voor Talenonderwijs	Gen. Foulkesweg 1a 6703 BG Wageningen
Centrum Techniek	Mansholtlaan 10-12 6708 PA Wageningen
Centrum voor Plantenveredelings- en Reproductieonderzoek	Droevendaalsesteeg 1 6708 PB Wageningen
Dienst Landelijk Gebied voor ontwikkeling en beheer	Griffioenlaan 2 3526 LA Utrecht
Dienst Landelijk Gebied voor ontwikkeling en beheer Drenthe	Mandemaat 3 9405 TG Assen
Dienst Landelijk Gebied voor ontwikkeling en beheer Groningen	Engelse Kamp 6 9722 AX Groningen
Bibliotheek Dreyenborch	Ritzema Bosweg 32a 6703 AZ Wageningen
Erfelijkheidsleer	Dreijenlaan 2 6703 HA Wageningen

Fruiteeltpraktijkonderzoek	Brugstraat 51 4475 AN Wilhelminadorp
Fysische en Kolloïdchemie	Dreijenplein 6 6703 HB Wageningen
Fysiologie van mens en dier	Haarweg 10 6709 PJ Wageningen
Bibliotheek Planteziektenkundig Centrum	Binnenhaven 8 6709 PD Wageningen
Bibliotheek De Haaff	Droevendaalsesteeg 3a 6708 PB Wageningen
Hogeschool Dienenoot	Churchillweg 68 6706 AD Wageningen
Ruimtelijke planvorming	Gen. Foulkesweg 13 6703 BJ Wageningen
Internationaal Agrarisch Centrum	Lawickse Allee 11 6701 AN Wageningen
Internationale Agrarische Hogeschool Larenstein	Larensteinselaan 26-a 6882 CT Velp
ID-DLO / Instituut voor Dierhouderij en Diergezondheid	Edelhartweg 15 8219 PH Lelystad
IKCN/Informatie en Kenniscentrum Natuurbeheer	Marijkeweg 24 6709 PG Wageningen
Informatica	De Dreijenplein 2 6703 BC Wageningen
IPC Groene Ruimte	Koningsweg 35 6816 TG Arnhem
Instituut voor Rationele Suikerproductie	Van Konijnenburgweg 24 4611 HL Bergen op Zoom
Landmeetkunde	H. van Suchtelenweg 6 6703 CT Wageningen
Stichting Laboratorium voor Bloembollenonderzoek	Vennestraat 22 2161 LE Lisse
Bibliotheek De Leeuwenborch	Hollandseweg 1 6706 KN Wageningen

Direktie Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie	Laan Corpus den Hoorn 102-B 9728 JR Groningen
Meteorologie	Duivendaal 2 6701 AP Wageningen
Microbiologie	H. van Suchtelenweg 4 6703 CT Wageningen
Bibliotheek De Nieuwlanden	Nieuwe Kanaal 11 6709 PA Wageningen
Nederlands Instituut voor Koolhydraat Onderzoek TNO	Rouaanstraat 27 9723 CC Groningen
Nederlands Instituut voor Oecologisch Onderzoek. Centrum voor Terrestrische Oecologie	Boterhoeksestraat 22 6666 GA Heteren
Nederlands Instituut voor Oecologisch Onderzoek. Centrum voor Limnologie	Rijksstraatweg 6 3631 AC Nieuwersluis
Nederlands Instituut voor Oecologisch Onderzoek. Centrum voor Estuarine en Mariene Oecologie	Korringaweg 7 4401 NT Yerseke
Nederlands Instituut voor Zuivelonderzoek	Kernhemseweg 2 6718 ZB Ede
Organische Chemie	Dreijenplein 8 6703 HB Wageningen
Praktijkonderzoek v.d. Akkerbouw en de Vollegrondsgroenteteelt	Edelhertweg 1 8219 HP Lelystad
Proefstation voor de Bloemisterij en Glasgroente	Linnaeuslaan 2a 1431 JV Aalsmeer
Proefstation voor de Bloemisterij en Glasgroente	Kruisbroekweg 5 2671 MN Naaldwijk
Proefstation voor de Champignoncultuur	Peelheideweg 1 5966 PJ Horst-America
Plantenziektenkundige Dienst	Geertjesweg 15 6706 EA Wageningen
Plantentaxonomie	Gen. Foulkesweg 37 6703 BL Wageningen
Plantenveredeling	Lawickse Allee 166 6709 DB Wageningen

Praktijkonderzoek Pluimveehouderij	Spelderholt 9 7360 AA Beekbergen
Proefstation Varkenshouderij	Lunnerkampweg 7 5245 NB Rosmalen
RIKILT/DLO-Rijkskwaliteitsinstituut voor Land- en Tuinbouwprodukten	Bornsesteeg 45 6708 PD Wageningen
Rijksinstituut voor Visserijonderzoek	Haringkade 1 1976 CP IJmuiden
Raad voor het Natuurbeheer	Maliebaan 41 3581 CD Utrecht
Staatsbosbeheer	Prinsenhof Park 1 3972 NG Driebergen
Stichting Schovenhorst	Garderenseweg 93 3881 GK Putten
Stichting Recreatie	Statenplein 1 2582 EW Den Haag
Bibliotheek Teelt	Haarweg 333 6709 RZ Wageningen
TNO - Voeding Zeist	Utrechtseweg 48 3704 HE Zeist
Bibliotheek Jan-Kopshuis	Gen. Foulkesweg 19 6703 BK Wageningen
Voorlichtingsbureau voor de Voeding	Eisenhowerlaan 108-110 2517 KL Den Haag
Biologisch Station Wijster	Kampsweg 27 9418 PD Wijster (Dr.)
Bibliotheek Zodiac	Marijkeweg 40 6709 PG Wageningen

LIJST VAN AFKORTINGEN

AGRALIN	Agrarisch Literatuur Informatiesysteem Nederland
AGRICOLA	Agricultural Online Access database of the NAL
AGRIS	Agricultural Information System of the FAO
AHAS	Agrarische Hoge School
ALICE	Agricultural Library and Information Center
CAB	Centre for Agriculture and Bioscience
CAIRN	Conserveren, Archiveren en Inventariseren van RAF-luchtopnames WO II Nederland
CLC	Centrale Landbouw Catalogus
CLM	Centrum voor Landbouw en Milieu
CORDIS	Community Research and Development Information Service
CPRO	Centrum voor Plantenverdelings- en Reproductieonderzoek
CRIB	Current Research in Britain
CTB	College voor de Toelating van Bestrijdingsmiddelen
DLO	Dienst Landbouwkundig Onderzoek
ERL	Electronic Reference Library
EU	Europese Unie
FAO	Food and Agricultural Organization of the United Nations
GBK	Gewasbeschermingskennisbank
GCW	Green City Wageningen
GGC	Gemeenschappelijk Geautomatiseerd Catalogussysteem
GIS	Geografisch Informatie Systeem
HBO	Hoger Beroeps Onderwijs
HP	Hewlett Packard
HTML	Hypertext Markup Language
IBL	Interbibliothecair Leenverkeer
IBN	Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek
ICT	Information and Communication Technology
IDM	Informatiedienstverlening en Management
ILRI	International Institute for Land Reclamation and Improvement
IMAG	Instituut voor Milieu- en Agritechniek
INK	Instituut Nederlandse Kwaliteit
IPO	Instituut voor Plantenziektenkundig Onderzoek
IPTRID	International Program for Technology Research in Irrigation
ISNAR	International Service for National Agricultural Research
IWI	Innovatie Wetenschappelijke Informatievoorziening
KAP	Kwaliteit Agrarische Producten
KUS	Kennis Uit het Stopcontact
LUW	Landbouwuniversiteit Wageningen
MLB	MilieuLiteratuurBestand
NAL	National Agricultural Library of the USA
NCC	Nederlandse Centrale Catalogus
NLI	Netwerk Landbouwkundige Informatie
NOD	Nederlandse Onderzoek Databank
PUDOC-DLO	DLO-Centrum voor Landbouwpublicaties en Landbouwdocumentatie
RIKILT	Rijks-kwaliteitsinstituut voor Land- en Tuinbouwproducten
SC	Staring Centrum
SDI	Selective Dissemination of Information
STOWA	Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer

UKB	Universiteitsbibliotheek en Koninklijke Bibliotheek
WAU	Wageningen Agricultural University
WBT	Windows Based Terminal
WICC	Wageningen International Congress Centre
WU	Wageningen Universiteit
WWW	World Wide Web
XML	Extensible Markup Language